DZIS „Gazeta Handlowa"

Nr. 308. Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. Łódź, Środa 9 listopada 1927 r Rok X

GŁOS POLSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY i LITERACKI.

Redakcja i Administracja, Łódź, Piotrkowska nr 106. Konto czekowe w P. K. O. Nr. 61,119

Cena 20 groszy

Telefony „Głosu Polskiego" — Redakcja dzienna 19-71 nocna redakcja i drukarnia od godz. 9 wiecz: 7-99 administracja i ekspedycja 1-99

Min. Zaleski wyzdrowiał p. Jackowski zachorował

Warsz. kor. „Gł. P." (St.Gr.) tel.:

W dniu wczorajszym objął urzędowanie minister spraw zagranicznych p. Zaleski.

Dyrektor departamentu politycznego p. Jackowski, który wyjechać miał do Berlina dla umówienia, z ministrem Stressemanem, wytycznych do dalszych rokowań handlowych, musiał swój wyjazd z powodu grypy odłożyć.

37 rozporządzeń złożono w sejmie

WARSZAWA 8 (PAT). Dzisiaj przedpołudniem zostało, zgodne z postanowieniani konstytucji, złożone Sejmowi 37 rozporządzeń prezydenta z mocą ustaw. M. in. rozporządzenie o planie stabilizacyjnym i zaciągnięciu pożyczki zagranicznej, oraz rozporządzenie o stabilizacji złotego.

Linde i Bau uniewinnieni przez sąd apelacyjny

Warsz. koresp. „Głosu Polskiego") telefonuje:

W dniu wczorajszym po dwudniowych obradach sąd apelacyjny uniewinnił Marjana Lindego i Wilhelma Bau'a. Przypominamy, że sąd okręgowy skazał Lindego na rok więzienia, a Bau'a na półtora roku więzienia.

Nasz doradca finansowy.

P. Dewey, doradca finansowy rządu polskiego, który około 15 b. m. udaje się do Polski, odbył w tych dniach w Nowym Jorku szereg konferencji z sekretarzem stanu Mellonem, kierownikami Federal Reserve Board i innemi osobami, które pracowały przy opracowaniu planu Dawesa.

Nie będziemy palić „automatycznych" papierosów

Warsz. kor. „Gł. P." (St.Gr.) tel.:

Pewne przedsiębiorstwo zagraniczne zaproponowało dyrekcji monopolu tytuniowego, że ustawi na dworcach kolejowych, poczekalniach hoteli, w teatrach itp. automaty, wyrzucające pojedyńcze papierosy. Dyrekcja monopolu oferty nie przyjęła, gdyż automaty takie godziłyby w egzystencję inwalidów

Sukcesy jeźdźców polskich w N. Jorku.

N. YORK, 8.11 (PAT) W pierwszym dniu międzynarodowego konkursu hipicznego w biegu myśliwskim por. Sarnowski zdobył drugą nagrodę, a ppłk. Rumel—czwartą.

—□—

Humbert Droza skazany na 5 miesięcy więzienia

PARYŻ, 8 (Pat) Sąd karny skazał na 5 miesięcy więzienia sekretarza 3 międzynarodówki na kraje łacińskie Humberta Droza za niezastosowania się do zarządzenia o przymusowem jego wysiedleniu.

Adres hołdowniczy dla marsz. Piłsudskiego niesie sztafeta policyjna na trasie Wilno-Warszawa

WILNO, 8 listopada. (PAT). Dzisiaj przed godziną 11-tą w nocy ustawiły się przed pałacem reprezentacyjnym liczne oddziały policji państwowej. Przybyli komendant wojewódzki Prasałowicz, komendant policji na m. Wilno Reszczyński, oficerowie policji, przedstawiciele prasy i grono publiczności.

Punktualnie o ogdz. 11 przybył p. wojewoda Raczkiewicz i odebrał od komendanta wojewódzkiego p. Prasałowicza raport, w którym tenże powiedział między in., że w dniu dzisiejszym policja województwa wileńskiego łącznie z policją całego państwa rozpoczyna bieg rozstawny do Warszawy z adresem hołdowniczym dla marszałka Piłsudskiego, celem wręczenia adresu p. marszałkowi w 9-tą rocznicę odzyskania niepodległości i powrotu marszałka z Magdeburga. Trasa biegu z Wilna do Warszawy wynosi 490 klm. Na całej przestrzeni ustawieni są co 3 klm. uczestnicy biegu sztafetowego.

Treść adresu hołdowniczego jest następująca:

„Pierwszemu marszałkowi Polski, Józefowi Piłsudskiemu, twórcy odrodzenia Ojczyzny, policja państwowa województwa wileńskiego, ziemi, którą Ty, Panie Marszałku, specjalnie umiłowałeś.

Łącząc się w hołdzie z całem społeczeństwem w 9 rocznicę odzyskania niepodległości i 11-tą rocznicę powstania służby bezpieczeństwa, ślubują Ci, Panie Marszałku, stać wiernie na straży Najjaśniejszej Rzplitej, którą Ty swoją znojną twardą pracą wyniosłeś na stanowisko jednego z mocarstw, na które zwrócone są oczy całego świata".

Adres podpisany jest przez przedstawicieli funkcjonarjuszy policji państwowej.

Bieg rozstawny rozpoczął się we wszystkich kresowych województwach: wileńskiem, katowickiem, lwowskiem, łuckiem, poznańskiem i krakowskiem w dniu dzisiejszym. Do sztafet tych województw przyłączone będą po drodze adresy innych województw

Krwawe rządy Waldemarasa zmusiły obywateli litewskich do szukania schronienia na obczyźnie

Warsz. kor. „Gł. P." (St.Gr.) tel.:

Wczoraj powrócił do Warszawy z Rygi poseł Polakiewicz i udzielił naszemu sprawozdawcy następujących informacji o zakończonym zjeździe litewskim w Rydze.

— Do Rygi zostałem zaproszony, mówił poseł Polakiewicz,— wraz z reprezentantem PPS przez komitet emigrantów litewskich,

Komitet ten obejmował emigrantów znajdujących się w Polsce, Prusach Wschodnich i na Łotwie skutkiem represji rządu Waldemarasa.

Odbycie zjazdu w Rydze, stolicy Łotwy, która pozostaje w normalnych stosunkach dyplomatycznych z Litwą, jest dowodem, że nawet zaprzyjaźnione państwa nie mogą spokojnie obserwować skutków rządów Waldemarasa na Litwie.

Osobiście jestem szczęśliwy, że mnie i wiceprezydentowi Wilna p. Czyżowi udało się usunąć cały szereg nieporozumień względem socjalistów i ludowców litewskich i zasiąść razem z niemi przy jednym stole.

Nie wątpię, że *prasa polska*, która okazuje tyle zrozumienia dla ważnych zagadnień, da wyraz temu, iż demokracja w Polsce interesuje się losem demokracji litewskiej i wyciąga do niej bratnią dłoń bez wszelkich zakusów na niepodległość i suwerenność państwa litewskiego.

Tranzyt żywego towaru z Rosji przez Polskę do Ameryki

Warsz. koresp. „Głosu Polskiego (ld) telef:

Stan ekonomiczny Rosji sowieckiej doprowadził do wzmożonego handlu dziewczętami, wywożonemi z Bolszewji do krajów zamorskich. Handel ten na wielką skalę odbywał się w ciągu lat kilku przez Łotwę. Z powodu tego jednak, że władze łotewskie ukróciły tego rodzaju wykorzystanie tranzytu przez ten kraj, przedsiębiorczy agenci lupanarów argentyńskich i brazylijskich rozpoczęli przemycanie swych ofiar przez Polskę, uprawiając szmugiel przez zieloną granicę. Władze bezpieczeństwa zwróciły na powyższe uwagę i wydały szereg zarządzeń, celem ścigania takiego rodzaju handlu tranzytowego w Polsce.

—o—

12 tys. uderzeń w 20 minut

Królowa daktylografek, pani Eleonora Mitchel.

PARYŻ, 8.11 (ATE) Odbył się tu międzynarodowy konkurs pisania maszynie. Do konkursu stanęło 28 pań i panów. Pierwszą nagrodę nagrodę wzięła angielka Mitchel, która osiągnęła w 20 minut 12 tysięcy uderzeń. Miss Mitchel, której podobiznę podajemy, zdobywa po raz trzeci pierwsze miejsce na tym najpoważniejszym konkursie daktylografji.

Pożyczka kluczowa otworzyła drogę kapitałom zagranicznym do Polski

Uporządkowanie ustroju pieniężnego w Polsce przy pomocy pożyczki stabilizacyjnej szeroko otworzyło Polsce wrota na międzynarodowy rynek finansowy. Jeszcze nie upłynął miesiąc od chwili subskrypcji pożyczki polskiej, a już długi szereg polskich instytucji finansowych i gospodarczych prowadzi intensywne rokowania z kapitałem zagranicznym w sprawie inwestycji.

A więc Bank Handlowy w Łodzi podwaja swój kapitał akcyjny przy pomocy grupy angielskiej.

Warszawskie towarzystwo kopalń węgla wypuszcza nową emisję akcji wartości 3 miljonów zł. Emisję tę finansuje grupa zagraniczna.

Konsorcjum angielskie przystępuje do finansowania na wielką skalę przemysłu elektrycznego w Polsce.

Zdaniem jednego z kierowników Banku Polskiego toczące się już dziś rokowania z kapitałem obcym o inwestycje w przemyśle polskim obliczać można skromnie na 50 miljonów dolarów.

20.000 zł. miesięcznie kosztować będzie Polskę doradca finansowy

Ministerstwo skarbu w porozumieniu z p. Charles'em Dewey'em ustaliło budżet doradcy amerykańskiego i jego biura.

Budżet ten—jest bardzo skromny, jeśli wziąć pod uwagę wysokie uposażenie członków rządu amerykańskiego.

A p. Dewey był wiceministrem skarbu Stanów Zjednoczonych.

Ogólny budżet roczny doradcy amerykańskiego, obejmujący również koszty utrzymania sekretarzy, maszynistek itp. wynosi 28 tysięcy dolarów, czyli 20 tysięcy złotych miesięcznie.

Dodać jeszcze należy, że przez cały czas urzędowania w Polsce, p. Dewey nie będzie pobierał z Ameryki żadnego uposażenia.

Broń, się, dyktatorze!

Przygotowania do procesu Pangalosa.

Rząd grecki już od dłuższego czasu czyni przygotowania do rozprawy sądowej przeciwko Teodorowi Pangalasowi, byłemu dyktatorowi Grecji, więzionemu prawie już od roku w starej twierdzy tureckiej Izedin na Krecie.

Obecni władcy Grecji chcą za wszelką cenę Pangalosa zdyskredytować, a dlatego przygotowania do procesu są bardzo gruntowne. Przedewszystkiem rząd przeprowadził zmianę ustawy o odpowiedzialności ministrów w tym sensie że Pangalosa sądzić będą członkowie sejmu, a nie, jak przewidywała pierwotnie ustawa, członkowie senatu.

Śledztwo przeciwko Pangalasowi prowadzone jest we wszystkich kierunkach, dzięki czemu na jaw wychodzą coraz to nowe szczegóły, ilustrujące działalność byłego naczelnika państwa. Tak n. p. stwierdzono, że Pangalos ma na sumieniu rozmaite spekulacje walutowe ministerstwa skarbu, które państwu wyrządziły znaczne szkody. Ręka w rękę z śledztwem przeciwko Pangalosowi idzie śledztwo przeciwko jego przyjaciołom politycznym, którzy przed niedawnym czasem usiłowali wodza swego uwolnić z więzienia. Nie bacząc jednak na to, zwolennicy Pangalosa prowadzą w dalszym ciągu ożywioną agitację na rzecz byłego naczelnika państwa. Okazują oni na każdym kroku wielką aktywność polityczną, nie uznają zasadniczo obecnego ustroju państwowego, nie uznają nawet prezydenta Konduriotisa, a o Pangalosie nie mówią inaczej, jak o praworządnym naczelniku państwa.

Kiedy po obaleniu Pangalosa nowy rząd zarządził aresztowanie wszystkich wybitnych współpracowników b. dyktatora, uwięzieni zostali również krewni Pangalosa, przedewszystkiem więc jego żona, oraz syn, porucznik marynarki Tezeus Pangalos. Po przeprowadzeniu śledztwa pierwiastkowego sędzia śledczy zarządził jednak zwolnienie większości aresztowanych, między innymi żony i syna Pangalosa. Zarządzenie to wywołało wielkie podniecenie w opinji publicznej i spowodowało ostatecznie przekazanie całej sprawy innemu sędziemu.

Nie ulega wątpliwości, że sprawa Pangalosa przysparza rządowi greckiemu niemało kłopotów. Tem też należy sobie wytłumaczyć ciągłe oddalanie terminu procesu. Pangalos ma wśród ludności, zwłaszcza zaś w kołach wojskowych, wciąż jeszcze bardzo licznych przyjaciół, którzy, jak się zdaje, nie mają bynajmniej zamiaru pogodzić się z obecnym stanem rzeczy w Grecji.

Również drugi politykujący wojskowy, a mianowicie admirał Kondilis, który w swoim czasie z rządem obecnym współpracował, zamierza podobno przeprowadzić w Grecji nowy przewrót polityczny. Niewiadomo oczywiście czy chodzi tu o realne plany, czy też tylko o kaczki dziennikarskie, sam jednak fakt istnienia podobnych pogłosek zasługuje bezprzecznie na uwagę.

Wojownicze rozbrojenie

Pewną sensację wywołało w świecie politycznym oświadczenie Cziczerina, że sowiety gotowe są wziąć udział w konferencji rozbrojeniowej, do której poczyniono już niejakie przygotowania. Komisarz sowiecki tytułem wyjaśnienia dodaje że rząd jego poprzednio odrzucił odnośne zaproszenie z tego powodu, iż miejscem zamierzonej konferencji miała być Szwajcarja, z którą wówczas Rosja sowiecka była w zatargu z powodu zabójstwa Worowskiego. Obecnie jednak, gdy przywrócone są już stosunki dyplomatyczne pomiędzy Rosją a Szwajcarją, nic nie stoi na przeszkodzie przyjęciu przez rząd sowiecki zaproszenia na konferencję.

Tu wszakże sprawa komplikuje się cokolwiek, gdyż niejakie wątpliwości nastręcza postawa innych mocarstw a zwłaszcza Anglji, która po zerwaniu stosunków z sowietami, może nie zechce zasiąść z niemi do jednego stołu i ewentualnie podpisywać wspólne akty.

Angielska prasa liberalna i robotnicza przyjęła dość chętnie oświadczenia Cziczerina, ale rządowa zachowuje rezerwę i nie śpieszy się z podaniem do wiadomości decyzji gabinetu. Należy wszakże przypuszczać, że sowiety zaproszenie otrzymają i delegację wyślą. Oddawna już ugruntowało się w świecie politycznym zdanie, że układ pomiędzy państwami należącemi do Ligi Narodów, gdyby nawet doszedł do skutku, nie będzie miał wielkiego znaczenia, o ile nie przystąpią do niego Stany Zjednoczone i Rosja sowiecka.

Pisma francuskie wyrażają obawę, że przystąpienie Rosji stanie się niemałym atutem w rękach Niemiec, które już przygotowują swą wielką ofensywę rozbrojeniową. Opierając się na odnośnym artykule traktatu wersalskiego, wychodzą one z założenia, że ich rozbrojenie miało być wstępem do rozbrojenia ogólnego, że więc na mocarstwa zwycięskie przychodzi kolej dotrzymać swego zobowiązania. Według wyrażenia Stressemanna, powtórzonego wielokrotnie w prasie i w różnych enuncjacjach, Niemcy pójdą na konferencję nie jak dłużnik, lecz jako wierzyciel, który już swoje zrobił i ma prawo domagać się, aby to samo zrobili inni.

Teza niemiecka w ostatniem miejscu zyskała gorący akces Lloyda Georg'ea, który był pierwszym pełnomocnikiem W. Brytanji przy zawieraniu traktatu wersalskiego i z formalnego punktu widzenia mógłby uchodzić za jednego z najbardziej kompetentnych znawców danej kwestji.

Na nieszczęście były premjer był i jest przedewszystkiem demagogiem, który kieruje się zazwyczaj potrzebą doraźną i dla niej gotów jest zapomnieć o wczorajszych choćby najuroczystszych twierdzeniach.

W wywiadzie z korespondentnem niemieckim oraz w publicznem przemówieniu Lloyd George z całą namiętnością wyraził się, że utrzymanie uzbrojeń europejskich po rozbrojeniu Niemiec, byłoby widocznem złamaniem słowa, danego powalonemu przeciwnikowi.

Były premjer oświadczył się także za pretensjami niemieckiemi w kwestji rewizji granic, ten jednak punkt narazie można pominąć, gdyż nie wiąże się on bezpośrednio ze sprawą rozbrojenia i z przyszłą konferencją.

Prasa i opinja francuska nie uznaje tezy niemieckiej i zaprzecza, jakoby zwycięskie mocarstwa złożyły w traktacie pokojowym odnośne zobowiązania. Są one niewątpliwie ożywione duchem pokojowym i gdy tylko warunki ogólne i względy bezpieczeństwa pozwolą, zredukują swe uzbrojenia. Ale to ich rzecz i Niemcy nie mają tu nic do powiedzenia i do żądania.

Z głosów wszakże poważniejszych publicystów francuskich przebija pierwsza ustępliwość, czy inne państwa aprobują powyższy pogląd i czy tak łatwo będzie rozprawić się z pretensjami niemieckiemi.

Trudność ta jeszcze wzrośnie, jeżeli na konferencji znajdzie się delegacja sowiecka,— która niewątpliwie stanie w obronie tezy niemieckiej, gdyż pozwoli to jej głośno uderzyć na obłudę świata burżuazyjnego i rzucić znane oskarżenia na *ligę narodów* i na jej urzędową pacyfikację.

Przyszła konferencja nastręcza już dzisiaj dużo obaw i kłopotów. Ale zaniechania jej lub dalsze odroczenie, jak radzą niektóre pisma francuskie, byłoby chyba złem jeszcze gorszem. Oznaczałoby jawny nawrót do starej praktyki i rezygnacyjne oczekiwanie następnej wojny.

T. G-ski

DZISIAJ

CAŁA ŁÓDŹ

podziwiać będzie najwybitniejszego współczesnego mistrza sztuki choreograficznej

SASZA

Leontjew

Fenomenalny tancerz rosyjski

wystąpi w Filharmonji

o godz. 8.30 wiecz.

Program imponujący!!!

Bilety sprzedaje kasa Filharmonji.

Elektryczne i benzynowe lokomotywy

zaprowadzono obecnie na kolejach czeskosłowackich

Praga i inne miasta republiki czechosłowackiej będą pozbawione wkrótce niezdrowego dymu, rozsiewanego przez lokomotywy z czego się obywatele tych miast już dzisiaj bardzo cieszą. Żelazne słupy, służące do przewodów prądu elektrycznego, są już ustawione na przestrzeni kilku kilometrów dokoła większych miast; w tych dniach specjalna komisja fachowców w zakresie kolejnictwa przeprowadziła szczegółowe próby z lokomotywami różnych typów o napędzie elektrycznym. Wypróbowane zostały lokomotywy różnych fabryk, a celem wspomnianej komisji było wybranie lokomotywy o najprostszej konstrukcji i jaknajdoskonalszej budowie ze względu na ekonomiczność w użyciu. Wybrano w końcu lokomotywy fabryki „Ceskomoravska- Kolben - Danek".

Lokomotywy towarowe, wybudowane przez fabrykę, osiągają maksymalną szybkość 60 klm. na godzinę. Przy szybkości 30 klm. ciągnie lokomotywa pociąg o obciążeniu 800 tonn.

Lokomotywa osobowa osiąga maksymalną szybkość 90 klm. na godzinę i ciągnie pociąg o obciążeniu 460 tonn.

Kierowanie i regulacja ruchu jest elektropneumatyczna podług systemu Westinghouse'a.

Oprócz tego został zaprowadzony na krótszych linjach państwowych kolei czeskosłowackich nowy typ lokomotyw benzynowych, które są napędzane wynalkolem i posiadają w ruchu 7 szybkości. Karoserja rzeczonej lokomotywy, typu kolejowego, sporządzona nazewnątrz z blachy i pomalowana na zielona, posiada wewnątrz 32 miejsca do siedzenia i 52 miejsca do stania. Omawiana lokomotywa benzynowa osiąga maksymalną szybkość 90 klm. na godzinę.

Obieg banknotów dochodzi do miljarda.

Bilans Banku Polskiego z końcem ubiegłego miesiąca wykazuje dalszy wzrost zapasu kruszców o 4.5 milj. zł. do sumy 328,600,000 zł. Zapas walut i dewiz zwiększył się netto o 4.5 milj. zł. i wynosi po potrąceniu 44,200,000 zł. zobowiązań na rachunek w walutach zagranicznych i reportowych 396,800,000 zł. Portfel wekslowy zwiększył się o 870,000 zł. do 43,260.000 zł. Obieg biletów bankowych powiększył się o 97,300,000 zł. do sumy 929,400,000 zł.

GRAND KINO

Dziś

upajająca premjera!

Początek seansów w dnie powszednie od godz. 4.30 pp., w sobotę niedzielę i święta o godz. 1.30.

Na I-szy seans ceny miejsc od 50 gr.

Wielki dramat w 12 aktach, z życia największego hulaki na świecie p. t.

„Strąciły go w przepaść kobiety"

W rolach głównych genjalny tragik świata — John Barrymore **który swą grą przewyższa wielkiego artystę filmowego Conrada Veidta oraz przepiękna — Mary Astor**

Orkiesrta symfoniczna pod batutą p. **R. Kantora.**

8

Rozruchy na tle nienawiści rasowej

były tematem obrad sądu apelacyjnego

Warsz. koresp. „Gł. Polskiego (St. Gr.) telefonuje:

Wczoraj na wokandzie sądu apelacyjnego w Warszawie znalazła się sprawa 16 mieszkańców miasteczka Dobrzyń, oskarżonych o udział w rozruchach na tle nienawiści rasowej.

Dzieje tej sprawy są następujące:

W Dobrzyniu przed pewnym czasem zniknęła z obozu cygańskiego dziewczynka, której zwłoki znaleziono na cmentarzu żydowskim.

Sekcja zwłok wykazała, iż dziecko zmarło wskutek pęknięcia wątroby, a śledztwo stwierdziło, że dziewczynka wdrapała się na mur cmentarza żydowskiego, pod którym obozowali cyganie i spadła z muru.

Jednak znalazł się lekarz, który uznał, że dziecko padło ofiarą mordu rytualnego.

To „orzeczenie lekarskie“ wywołało rozruchy w miasteczku.

Cyganie i chrześcijanie ruszyli na żydów. Natychmiastowa interwencja policji przywróciła spokój.

W dniu wczorajszym sąd apelacyjny zatwierdził wyrok sądu płockiego, skazujący 16 uczestników zajść na 3 miesiące więzienia z zawieszeniem kary na lat pięć.

Parker Gilbert niezadowolony

z odpowiedzi rządu niemieckiego na swój memorjał

BERLIN, 8 listopada. (PAT). Prasa tutejsza podaje dzisiaj komunikat urzędowy, zaprzeczający rannemu doniesieniu „Vorwärts“, jakoby Parker Gilbert był niezadowolony z odpowiedzi rządu niemieckiego na swój memorjał.

„Vorwärts“ oświadcza na to, że ministerstwo finansów, które istotnie dotychczas o takiem niezadowoleniu urzędowo nic wiedzieć nie może, sądzi widocznie, że agent generalny do spraw odszkodowawczych zadowoli się odpowiedzią rządu niemieckiego, gdyż nie notyfikował dotychczas swego niezadowolenia.

Na tę notyfikację niezadowolenia Gilberta nie będzie trzeba, jak zaznacza dziennik, długo czekać.

BERLIN, 8 listopada. (PAT). „Socjalistische Pressedienst“ donosi ze źródeł poinformowanych, że agent reparacyjny Parker Gilbert uważa odpowiedź rządu niemieckiego na swój memorjał za zupełnie niewystarczającą.

Zastrzeżenie Parkera Gilberta co do obecnego rozwoju stosunków finansowych i gospodarczych w Niemczech utrzymały w dalszym ciągu swe znaczenie. Mimo to Parker Gilbert nie zamierza nadal kontynuować wymiany not z rządem niemieckim i chce opinję swą o odpowiedzi rządu na memorjał zakomunikować ustnie w najbliższym czasie ministrowi finansów.

BERLIN, 8 listopada. (PAT). „Berliner Tageblatt“, twierdzi, że polemika, jaka rozwinęła się pomiędzy ministrem finansów Köhlerem, a generalnym agentem do spraw odszkodowawczych Parkerem Gilbertem, zachwiała poważnie stanowiskiem ministra Köhlera. Podobno nawet w łonie prasy centrowej ma się wzmagać nastrój niechęci dla obecnego ministra finansów.

Spotkanie p. Gilberta

z min. Köhlerem nastąpi w tym tygodniu

BERLIN, 8 listopada. (PAT). Jak donosi „Berliner Tageblatt“, spotkanie osobiste między ministrem finansów Rzeszy Köhlerem a agentem reparacyjnym Gilbertem nastąpi prawdopodobnie jeszcze w bieżącym tygodniu, o ile Parker Gilbert zakończy, do tego czasu studjum odpowiedzi rządu niemieckiego na jego memorjał.

Jutro po południu zbierze się na narady gabinet Rzeszy.

P. Witos „usuwa“

posłów, którzy go opuścili

W dniu dzisiejszym rozpoczęły się obrady zarządu głównego P. S. L. „Piasta“.

Po wyczerpującej dyskusji uchwalono dotychczas następujące wnioski:

„Zarząd główny P. S. L. „Piasta“ stwierdza, że pos. Antoni Szmigiel złamaniem karności partyjnej i wydawaniem pisma, usiłując rozbijać jedność stronnictwa przez namawianie członków do porzucenia stronnictwa i obiecanie im korzyści materjalnej, działał na szkodę stronnictwa. Wobec powyższych faktów i wobec niezbitego dowodu, że pos. Szmigiel stanął w sprzeczności ze statutem, wyłącza się pos. Antoniego Szmigla ze stronnictwa“.

Jednocześnie przekazano sądowi partyjnemu do rozważenia zarzuty przeciwko działalności niektórych członków.

Ponadto zarząd główny stwierdził, że członkowie klubu parlamentarnego P. S. L., którzy wystąpili z klubu, przestali być jednocześnie członkami P. S. L. „Piasta“.

P. Lupescu namawia rodziców

do składania fałszywych zeznań

BUKARESZT. PAT. Agencja Rador donosi, że w aktach sprawy Manoilescu znaleziono list pani Lupescu do jej rodziców, zamieszkałych w Bukareszcie. Pani Lupescu donosi rodzicom, iż zmieniła mieszkanie przenosząc się do Neuilly sur Seine, na ulicę Ferdinand Passy dokąd ma być odtąd kierowana wszelka korespondencja do niej adresowana. Pani Lupescu zaleca rodzicom dyskrecję i prosi aby na wszelkie odnoszące się do niej pytania, odpowiadali, że zamieszkała sama pod powyższym adresem, i że czuje się dobrze. Pani Lupescu pisze, ze Manoilescu, który wiezie jej list, udzieli rodzicom jej więcej odnoszących się do niej szczegółów. Prosi ona rodziców, aby byli o nią spokojni, i dodaje: Znając uczucia wasze dla waszego Dostojnego Pana tych wszystkich, którzy kochają ojczyznę, proszę was abyście byli posłuszni Manoilescu. Jeżeli zostaniecie powołani do złożenia zeznań co do tego czy istotnie przeniosłam się do Neuilly sur Seine, odpowiedzcie, że rzeczywiście córka wasza doniosła wam o tem i że nic poza tem nie wiecie. Następnie pani Lupescu zaleca rodzicom najściślejszą dyskrecję i ostrożność w stosunku do sąsiadów i służby.

* * *

BUKARESZT, 8.11 (PAT) Rozprawa sądowa przeciwko Manoilescu odbędzie się w Kiszynowie. Władze śledcze zdołały ostatnio odcyfrować korespondencje Manoilescu z jego żoną, a m. in. również i depeszę, w której pani Manoilescu wzywa męża do tego aby przywiózł ze sobą listy od ks. Karola dla Averescu, Maniu i ks. Heleny. W listach tych ks. Karol miał oświadczyć, że pragnie powrócić do ojczyzny. Na podstawie wyniku dochodzeń dokonano wczoraj aresztowania pani Manoilescu.

Walne zebranie

Syndykatu Dziennikarzy

Dziś, w środę, o godz. 7,30 wieczorem w miejskiej galerji sztuki (park Sienkiewicza) odbędzie się dalszy ciąg walnego zebrania syndykatu dziennikarzy polskich.

Na porządku dziennym zreferowanie ustawy dziennikarskiej i wolne wnioski.

3-letni bratobójca

MILHUZA, 8 listopada. (PAT). **Pisma donoszą, że pewien trzyletni chłopak oblał naftą i spalił 18-miesięcznego brata, którego krzyki go niecierpliwiły.**

Miljon domów

wybudowali anglicy po wojnie.

Anglja ustanowiła rekord w zakresie budownictwa powojennego, któremu nawet Ameryka nie może dorównać. W ciągu miesiąca września b. r. wykończono z rzędu miljonowy dom w czasach powojennych.

—o—

Ten niezwykły ruch budowlany zawdzięcza Anglja swemu ministerstwu zdrowia, które popiera zarówno gminy, jak i ludzi prywatnych — w sprawach budowlanych. Aż do 30 września r. b. od ukończenia wojny zbudowano 679.787 domów przy pomocy państwa, a mianowicie: 383.680 zbudowały władze lokalne, a 296.107—ludzie prywatni. Reszta — 344 000 domów—została zbudowana ze środków prywatnych, bez pomocy władz. (w)

Propaganda oszczędności.

Mieszkańcy Sztokholmu mieli kilka dni temu niezwykłą sensację; nad miastem krążyły aeroplany szwedzkiego Aero-lloyd'u i rzucały odezwy i książeczki. Książeczki te okazały się książeczkami oszczędnościowemi, w każdej z nich był pokwitowany wkład pięciu koron. Przechodzień, który schwycił taką książeczkę, po wpisaniu do niej swego nazwiska, stawał się posiadaczem konta i pięciu koron w banku oszczędnościowym sztokholmskim.

Oryginalny ten pomysł ma naturalnie na celu zachęcenie szerszego ogółu do składania oszczędności. (w)

Zapisujcie się na członków L.O.P.P.

Willa Falconieri przybytkiem sztuki

Rząd węgierski nabył niedawna słynną ze swej piękności willę Falconieri pod Rzymem i polecił artystom węgierskim urządzić tam akademję sztuk plastycznych. Trzej artyści malarze, trzej rzeźbiarze i trzej architekci pracują obecnie nad realizacją tego projektu.

Sprawa Westerplatte

wejdzie pod obrady ligi narodów dn. 5 grudnia

GENEWA, 8 listopada. (PAT). W dniu 5 grudnia r. b. rozpocznie się 47 sesja rady ligi narodów. Przewodniczyć będzie delegat Chin.

Porządek dzienny zawiera m. in. petycje litewskie z powołaniem się na art. 11 paktu ligi oraz 2 sprawy gdańskie, mianowicie kwestja Westerplatte i sprawa porte d'attache.

Referent dla spraw litewskich nie jest jeszcze wyznaczony.

Pozatem oczekiwane są interesujące debaty w kwestji optantów węgierskich oraz w związku z zatargiem niemiecko tureckim w sprawie krążownika „Salamis“. Ostatnia ta kwestja posiada pierwszorzędne znaczenie prawno - polityczne.

Wreszcie znajduje się na porządku dziennym propozycja Chamberlaina zredukowania sesji rady ligi narodów do 3-ch rocznie.

Walka policji z bandytami

W pościgu zastrzelono jednego z bandytów

PRAGA, 8 listopada. (PAT). Dziś w nocy rozegrała się w śródmieściu na staromiejskim małym rynku formalna walka między bandytami a policją. Koło godz. 10-ej wieczorem zauważono w olbrzymim składzie żelaza Rotta podejrzane światło. Stróż, przewidując włamanie zawiadomił natychmiast policję, która jednak po bezskutecznem przeszukaniu całego domu i mimo znalezienia nowoczesnych narzędzi złodziejskich, bandytów nie znalazła. Otoczywszy dom ze wszystkich stron, policja oblegała go przez całą niemal noc. Dopiero o godz. 5-ej nad ranem wydostali się na ulicę po przepiłowaniu krat jednego z okien piwnicznych trzej zamaskowani bandyci. Za uciekającymi bandytami policja dała kilka strzałów, bandyci zaś zaczęli się odstrzeliwać z za rogu kamienicy. Jeden z bandytów padł zabity, dwaj pozostali wskoczyli do oczekującego na nich w pobliżu samochodu, prowadzonego przez zamaskowanego szofera i zdołali zbiec. W składzie żelaza znajdowała się olbrzymia kasa, zawierająca dużą ilość gotówki. Spłoszeni bandyci nie odważyli się jednak jej naruszyć.

Tragedja rodzinna

Zrozpaczony zniknięciem brata popełnił samobójstwo

W dniu wczorajszym, o godz. 12 w południe dokonał w mieszkaniu własnem przy ulicy Cegielnianej 61 zamachu samobójczego przez powieszenie 25-letni Kasrjel Sawicki.

Denat był nauczycielem gimnazjum Jaszuńskiej oraz studentem prawa.

Fatalny splot okoliczności tragicznych otaczał rodzinę zmarłego.

Oto w roku zeszłym zmarła matka Sawickiego. Od tej chwili otaczał on troskliwą opieką całą rodzinę i łożył na jej utrzymanie. Szczególnem uczuciem obdarzał zmarły swego młodszego brata, ucznia gimnazjum społecznego, który po śmierci matki nosił się z rozpaczy z zamiarem samobójczym.

Sawicki nie spuszczał przez rok cały dosłownie oka ze swego młodszego brata.

Nieszczęście chciało, że kilka dni temu młodszy Sawicki opuścił dom rodzinny, pozostawiając kartkę, w której doniósł, że popełni samobójstwo.

Kasrjel Sawicki przez 3 dni czekał na powrót brata. Gdy to się nie stało do dnia wczorajszego, w przystępie rozpaczy odebrał sobie życie przez powieszenie.

Sensacja teatralna Warszawy

Adolfa Nowaczyńskiego „Wojna Wojnie" w Teatrze Polskim

(Od warszawskiego sprawozdawcy „Głosu Polskiego")

Kiedy Teatr Polski zapowiedział wystawienie nowej komedji Nowaczyńskiego, — zawrzało w warszawskim literacko - dziennikarskim światku. Endecy chcieli, oczywiście, widzieć w tej komedji manifest opozycyjnej ideologji „narodowej"; prasa lewicowa zgóry przesądzała negatywnie możliwość istnienia jakichkolwiek walorów literackich w tej sztuce. Jedno z pism nawet („Kurjer Poranny") posunęło się aż do zupełnej negacji istnienia Teatru Polskiego wogóle; co jest tem dziwniejsze, iż milcząco stanowisko to aprobował krytyk teatralny tego pisma, Boy-Żeleński.

Premjera przyniosła rozczarowanie i jednym i drugim. Licznie zgromadzona „młodzież narodowa" daremnie wypatrywała momentu, w którym mogłaby zademonstrować zgodność swojej „ideologji" ze sztuką Nowaczyńskiego; a bojkot lewicowy, spowodowany obawą, iż autor targnie się na nietykalne „tabu,' okazał się również przedwczesnym alarmem. W tym stanie rzeczy, moment to odpowiedni, by nad nową komedją Nowaczyńskiego zastanowić się chwilę na zimno i po literacku. Czy autor komedji jest błaznem, czy księciem krwi, siedział w kozie, lub dostał po gębie, — są to sprawy interesujące polityków, dziennikarzy i cenzorów, — ale nie literatów. Trzeba zresztą mieć tyle odwagi, by rozumieć, iż satyra sprawie dobrej zaszkodzić nie może; przeistoczy się conajwyżej w humorystyczne spojrzenie wgłąb siebie samego, a to nie zaszkodzi nigdy.

Sprawozdanie z treści „Wojny wojnie" byłoby uciążliwe i bezcelowe; powiemy tylko, iż na tę sztukę złożyły się dwie dowolnie przerobione i splecione ze sobą komedje Arystofanesa; zostały z nich atoli jedynie zewnętrzne pomysły tematyczne; sama akcja uległa takim odmianom, przeinaczeniom, upiększeniom wstawkami najprzeróżniejszego kalibru i pochodzenia, iż w rezultacie uznać należy tę komedję za samodzielny płód myślowy autora. Płód to—powiedzmy odrazu — poroniony; i poroniony z konieczności, z samego założenia; zdarza się czasem, iż na świat przychodzą zdrowe trojaczki; ale tuzina dzieci nikt jeszcze naraz nie urodził; w tym względzie autor swe siły cenił stanowczo zbyt wysoko. „Wojna wojnie" miała być satyrą polityczną, — sądząc z tytułu — godzącą w militaryzm; ale zamierzona była zbyt szeroko: od Arystofanesa, poprzez Offenbacha, Shaw'a aż do... Moulin Rouge — przestrzeń to stanowczo zbyt odległa dla zmarniałego w dziennikarstwie komedjopisarza. W rezultacie, z satyry na militaryzm i na „piłsudczyznę" zostało bardzo niewiele; i próżno dziś przyjaciele zasłaniają go cenzurą: mogła cenzura skreślić jakieś koncepty, ale satyry tej niema w samem założeniu sztuki. Jest natomiast satyra na demokrację, na ludowładztwo i t. d. W tem znaczeniu jest ona oczywiście nierównie bardziej po myśli przeciwników Nowaczyńskiego, niż jego ideowych współwyznawców.

Satyra ta, z punktu widzenia istoty argumentów, nie zawiera, oczywiście, nic nowego; artystycznie natomiast, i przedewszystkiem scenicznie, jest doprawdy znakomita. Dwa pierwsze akty napisane są z niezwykłą werwą, śmiałością i tupetem; pomysły zgoła operetkowe, zdawałoby się ultrabanalne, podano w tak dowcipnem i artystycznem ujęciu, że czynią wrażenie wręcz niepospolite. Świetny wiersz, płynny, giętki, o elastycznych rytmach, dowcip często nie wybredny, lecz czasem wprost znakomity, powiedzenia jędrne, soczyste; groteskowy, offenbachowski rysunek figur doskonały; pomysły parodystyczne pierwszej klasy, — a nadewszystko ta pasja wewnętrzna, która pulsuje w każdem słowie i sprawia, że słowa te żyją na scenie pełnem życiem, — wszystko to są zalety, których dwum pierwszym aktom „Wojny wojnie" niepodobna odebrać. Na tem jednak nieomal całkowicie wyczerpują się pozycje aktywów tej sztuki. Na dalszem jej rozwinięciu zaciążyło już w sposób zdecydowany przeładowanie różnemi i sprzecznemi zamierzeniami. Satyry politycznej już nie starczyło; satyry polegającej nie na wyprowadzaniu satyrycznych postaci, lecz przedewszystkiem figur, nie może wystarczyć na 5 aktów; figury, po zaprezentowaniu się widowni, tracą rychło swe rumieńce i stają się martwemi kukiełkami. To też w dalszych aktach autor zbyt często i co gorsza — bez potrzeby, płynącej z konstrukcji scenicznej — sięga do arsenału „nowoczesności", zasłaniając nagością girlsów — własną nagość. Śpiewa się więc „Ja się boję sama spać", tańczy charlestona, Samborski krząta się po scenie w kostjumie Lesbijki, — zrzadka padają jeszcze niezłe koncepty — ale całość nie ma już tej wewnętrznej dynamiki, która poruszała pierwsze dwa akty; może dlatego, iż w aktach III i IV na scenie są prawie wyłącznie kobiety, — a te w świecie satyrycznym Nowaczyńskiego nie reprezentują żadnych określonych pozycji. Tę pustkę usiłuje pokryć zbyt już wulgarny dowcip, mający imitować staropolską rubaszność; ale tej, mimo usilnych starań, Nowaczyński nigdy mieć nie będzie; zamiast jowialnego humoru zrodzi tylko cyniczne kawalarstwo, wulgarne i poprostu ordynarne.

Istotnie, od manifestu ideologji narodowej odbiegliśmy bardzo daleko....

W akcie piątym akcja znów nieco się ożywia. Niema już wprawdzie i tu tego tempa satyrycznego, niema także jakiegokolwiek usiłowania zmierzającego do rozwiązania zadzierzgniętego konfliktu dramatycznego; ale jest znowu robota scenicznie efektowna, a w zakończeniu doskonała. Tradycyjnem zakończeniem arlekinady w dawnej włoskiej commedia dell'arte była farandola, taniec ogólny wszystkich uczestników ateńczyków pod wodzą „pacyfistycznego" Demosa — na wojnę z syrakuzami.

W rezultacie, jak wspomniałem, trudno mówić o jakiejś linji ideologicznej autora. Cyniczne i wszechobejmujące „naplewatielstwo", tak właściwe jego dzien*nikarskiej działalności*, wyryło i tu swe piętno. Pluje się na wszystkich i wszystko, na demokrację przedewszystkiem, choć, gdyby była okazja, na arystokrację, plułoby się jeszcze gorliwiej. To też bynajmniej, nie ideologja stanowi o wartości tej komedji i sprawia, że tak obszernie nią się zajmujemy, lecz jej wartość sceniczno - literacka. Ogromne bogactwo pomysłów (np. świetna baletowa parodja „szwadronu przybocznego"), a jeszcze większe bogactwo motywów scenicznych; odwaga i trafność w używaniu tych motywów; świetny język, doskonałe trawestacje (np.: „Żegnaj! A tak się żegnają nie wrogi, — Lecz dwa wytrawne, stare demagogi!") — no i może przedewszystkiem stworzenie pola pracy dla reżysera (L. S. Schiller) — są to niezaprzeczone zalety tej komedji, którąby może słuszniej było nazwać arlekinadą. A błazeństwo może być także sztuką.

Można (i należy) uważać Nowaczyńskiego za błazna; ale godzi się mu przyznać, iż w tym względzie jest jednym z największych w Polsce.

J. Pański.

Pożyteczna Książka

Dr. H. Rundo: „O pielęgnowaniu chorych"

Ukazała się w druku książka p. t. „O pielęgnowaniu chorych" — Podręcznik dla pielęgniarek i poradnik domowy w sprawach pielęgniarstwa i hygjeny. — Napisana przez d-ra H. Rundo.

Jakkolwiek książka przeznaczona jest głównie dla pielęgniarek, jednak autor przysłużył się nią całemu społeczeństwu, korzystać bowiem z niej mogą wszyscy, zwłaszcza kobiety, każdemu bowiem może przypaść w udziale konieczność pielęgnowania chorego, choćby przygodnie. Treść cała podzielona jest na 3 części.

Część 1-szą (Anatomja i Fizjologja) poprzedza ciekawy rozdział o komórce, jako części składowej istot żyjących czyli roślin i zwierząt.

Wykład anatomji, dosyć szczegółowy i bardzo przystępny, objaśniony jest licznymi rysunkami, z nich niektóre wykonane są w 3 kolorach, co znacznie ułatwia zrozumienie toreści. Część fizjologiczna: oddychanie, krążenie krwi, trawenie, czynności układu mózgowo-rdzeniowego — wyłożył autor również jasno i przystępnie.

Część 2-ga — o pielęgnowaniu chorych w ogólności, rozpoczyna rozdział o czystości i bakterjach, który ma ważne znaczenie, jako wskazówki służące dla zachowania zdrowia i unikania chorób. Następuje opis pokoju chorego, przewietrzania, ogrzewania i rozmaitych zabiegów stosowanych u chorych: mycie, zmiana bielizny, bańki, pijawki, zastrzyki, okłady, masaż i t. d.

Wreszcie część 3-cia obejmuje krótki opis ważniejszych chorób i pielęgnowania przy nich. Jest tou mowa o chorobach skóry, kości, mięśni, narządów oddychania, trawienia, krążenia krwi (serca i naczyń) i w końcu o chorobach zakaźnych z wykazaniem ich przyczyn, sposobowo zarażania się i uniknięcia zarazy.

Jak widać z powyższego, książka ta będzie pożądanym nabytkiem dla każdej rodziny.

Zapełnia ona lukę, która się już oddawna dawała we znaki, a zapełnia ją w sposób doskonały zarówno co do treści, jak i co do formy, została bowiem wydana nadzwyczaj starannie, czysto i przejrzyście.

Solidnego pana

przyjmę na mieszkanie w wieku średnim. Ulica Nowo-Zarzewska Nr. 46 m. 9 I p.

Bieg myśliwski św. Huberta

10 Dywizja Piechoty propaguje sport konny

Dzień 3 listopada poświęcony św. Hubertowi, patronowi myśliwych i jeźdźców, uczciło dowództwo 10 dywizji piechoty biegiem myśliwskim, przygotowanym i zorganizowanym pod protektoratem dowódcy okręgu korpusu, gen. Małachowskiego.

W okolicach miejscowości Doły ku Brzezinom na najwyższem wzniesieniu terenowem stanął okazały namiot, wokół którego zebrali się wyżsi oficerowie z dowódcą korpusu gen. Małachowskim i dowódcą dywizji, gen. Olszyną-Wilczyńskim na czele, wraz z przedstawicielami władz administracyjnych, wojewodą Jaszczołtem, inspektorem Fersterem, oraz uczestnikami biegu.

Po marszu generalskim i raporcie złożonym dowódcy korpusu przez majora S. G. Ciążyńskiego, szefa sztabu 10 dywizji piechoty, właściwego organizatora oraz mastra biegu, ruszyło 23 jeźdźców. Jako kontrmaster, mj. Busz z 10 p. a. p.

Między jeźdźcami: 10 dyw. piechoty.: mjr. Habowski i kpt. Krzyżewski, z 10 p. a. p.: kpt. Leroch-Orlot i porucznicy: Górnik, Kaleciński, Nowak, Mierzyński, Kazkiewicz, Prowiński, Kucharczak i Skotnicki, z 4 p. a. c.: kpt. Sławiński i kpt. Skurski, por. Tymiński i ppor. Kunkiel, z 31 p. S. K.: ppułk. S. G. Parafiński, mjr. Sosabowski, z 4 dyaonu taborów: kpt. Gajewski i por. Bronczewski.

Trasę, długości 8 klm., prowadzącą po wąskiej drodze polnej, miejscami po miekkiej glebie, utrudnioną szeregiem zjazdów, rowów i żywopłotów przebyto jednak gładko i w dobrym czasie.

Piękne nagrody, ufundowane przez gen. Małachowskiego, 10 p. a. p., 4 p. a. c., 31 p. S. K. i 28 p. S. K. oraz szefostwo artylerji zdobyli kolejno: por. Bonczewski z 4 dyonu taborów, por. Prowiński i Skotnicki z *10 p. a. p.* oraz mjr. Sosabowski z 31 p. S. K.

Całość biegu wypadła bardzo pochlebnie.

Po zawodach ukekorowani zostali uczestnicy biegu pięknymi żetonami ufundowanymi przez D-two 10 Dyw. pidch., które podejmowało ich nadto skromnem myśliwskiem śniadaniem.

Klęska „Pogoni" lwowskiej

w Stanisławowie

Pogoń lwowska, rozegrała ostatnio mecz w Stanisławowie z KS „Rewera", któremu uległa w stosunku 4:1.

Fakt ten wywołał w Polsce zrozumiałe zainteresowanie, gdyż nie jest prawdopodobnem by b. mistrz Polski tak mocno podupadł.

Udział Polski w zimowej olimpjadzie

akademickiej w r. 1928

Centrala AZS-ów otrzymała zaproszenie na udział w Zimowych Igrzyskach Akademickich, które odbędą się w Cortina d'Ampezzo w dniach od 22—29 lutego 1928 r. a więc bezpośrednio po olimpijskich igrzyskach zimowych (St Moritz, 11—19 lutego 1928).

GONG

w lokalu kinoteatru „Luna"

Dziś i dni następnych program Nr. 3 p. t. „Oleś ma głos"

Wielka rewja w 16 obrazach pióra Nela, Lela, Szer-Szenia, J. Wima, A. Własta.

Muzyka T. Sygietyńskiego, J. Haftmana i innych.

1) Oleś się nudzi, 2) Kikimory, 3) Blanc et noir, 4) Dziecko ulicy, 5) Wyższa szkoła jazdy, 6) Pacyfista, 7) Letniaki, 8) Oleś ma głos! 9) Feluś Amper, 10) Pianka Morska, 11) Hinduska, 12) Chcę byc mamusią! 13) Która godzina? 14) Czarny Bimbo, 15) Te nóżki, 16) Oleś wyzdrowiał!

Reżyser Walery Jastrzębiec. Kierownik literacki: Jerzy Nel. Kierownik muzyczny: Tadeusz Sygietyński. Dekoracje: art. mal. S. Frasiaka. Baletmistrz: Eugenjusz Wojnar. Efekty świetlne: S. Oględzkiego.

Codziennie 2 przedstawienia: o godz. 7.45 i 10 wiecz. W soboty, niedz. i święta 3 przedstawienia o godz. 5.45, 7.45 i 10 wiecz.

Wiadomości bieżące

Komisja ankietowa
konferuje ze związkami włókniarzy

W dniu wczorajszym w lokalu okręgowej komisji związków zawodowych odbyła się konferencja zarządu związku włókienniczego z podkomisją włókienniczą państwowej komisji ankietowej.

Z ramienia komisji brali udział w konferencji pp. Łukasiewicz, Rumpel i Akierman, a z ramienia związku poseł Szczerkowski, p. Danielewicz, Walczak i Napieralski.

Komisja interesowała się sytuacją w przemyśle, sprawą zarobkowania robotników i po uzyskaniu wyczerpujących danych wywiązała się dłuższa dyskusja na temat produkcji, kosztów robocizny i stanu uruchomienia przemysłu. (b)

Cygara monopolowe staniały

Z dniem 2 b. m. zostały obniżone ceny na cygara monopolowe następujących gatunków: Brillants, Derbie, Force, Imperiales, Morena z 40 gr. na 35 gr. za sztukę, oraz Atlante, Formosa, Luczacia, Lidja z 35 gr. na 30 gr. za sztuke.

Cygara te sprzedawane będą po cenie powyższej aż do wyczerpania zapasów.

Zapasy cygar, które w dniu 2 b. m. znajdowały się w miejscach sprzedaży, jak również przesyłki ich, wysłane przed 2 b. m. podlegają bonifikacji ze strony dyrekcji monopolu tytoniowego na rzecz sprzedawców w wysokości różnicy pomiędzy dotychczasową, a nową ceną sprzedaży. (b)

Spadek cen ryb.
Wielkie transporty świeżych ryb nadeszły z Rosji

W ostatnich dniach nastąpił na rynku łódzkim poważny spadek cen ryb. Złożył się na to w pierwszym rzędzie bardzo znaczny dowóz świeżych ryb dostarczonych przez sowieckie organizacje handlowe. Z drugiej strony utrzymująca się wciąż jeszcze ciepła stosunkowo pogoda zmusza handlarzy miejscowych do rzucenia na rynek łódzki większych ilości ryb, a to w celu jaknajszybszego ich pozbycia się choćby po niższych cenach. Wobec tych dwuch przyczyn spadła cena ryb śniętych w przeciągu ostatnich 10 dni z 3.80 za klg. na 2.20, żywych zaś z 4.50 zł. na 4.— zł. (e)

Zebranie Ogniska
nauczycielskiego

W piątek dnia 11 bm o godz. 5.30 odbędzie się walne zebranie Członków Ogniska.

Na porządku dziennym sprawozdanie z IX Zjazdu Delegatów Zw. Polskiego Nauczycielstwa Szkół Powszechnych.

Nocne dyżury aptek

Dzisiejszej nocy dyżurują następujące apteki: F. Wójcickiego (Napiórkowskiego 27). W. Danieleckiego (Piotrkowska 127). P. Ilnickiego i Cymera (Wólczańska 37). J. Hartmana (Młynarska 1) i J. Kahanego (Aleksandrowska 80).

Aresztem do 2 tygodni
karani będą niezgłaszający się na zebrania

Władze wojskowe stwierdziły, że pewna ilość szeregowych rezerwy obowiązana stawić się na odbywające się obecnie zebrania kontrolne nie zgłasza się wbrew odnośnym przepisom.

Spisy osób, którzy obowiązku tego nie spełnily, przekazane zostają do komisarjatu rządu, który przy pomocy organów policyjnych sprowadzi przymusowo opornych i ci po zarejestrowaniu karani będą przez przewodniczących zebrań kontrolnych aresztem do dwóch tygodni. (b)

Ogólna Kasa ubezpieczeń społecznych
Obejmie kasy chorych, ubezpieczenia na wypadek niezdolności do pracy, renty na starość etc.
Wybory do zarządu kasy chorych odłożone do 1929 roku

Jak wiadomo, wybory do rady kasy chorych miasta Łodzi, które miały wskutek upływu kadencji odbyć się w lipcu b. r., zostały przesunięte przez ministerstwo do października, przyczem nie określono dokładnie ich terminu.

Jako powód przesunięcia tego terminu podawano półoficjalnie to, że ministerstwo nosi się z zamiarem utworzenia ogólnej kasy ubezpieczeń społecznych, któraby obejmowałaby ubezpieczenia od choroby, na wypadek niezdolności do pracy, starości etc. Istotnie fama ta następnie się potwierdziła, gdyż, jak się okazało rząd opracowywuje projekt utworzenia na terenie państwa ogólnych kas ubezpieczeń społecznych, w których kasa chorych byłaby jedynie oddziałem.

Jednakowoż, pomimo tego, nie wyznaczono terminu nowych wyborów do rad kasy. W dalszym ciągu wiadomo tylko tyle, że znajduje się w opracowaniu nowa ustawa o ubezpieczeniu chorobowem że prócz tego rząd pragnie skoordynować ustawodawstwo ubezpieczeniowe.

Jednem słowem intencje rządu idą w kierunku przeprowadzenia centralizacji instytucji ubezpieczeniowych w całym kraju.

Tego rodzaju reforma wymaga zmiany składu rad obecnych kas chorych i struktury władz kas.

Przeprowadzenie w obecnej chwili specjalnych wyborów do kas chorych byłoby połączone z poważnymi kosztami, a i tak należałoby po kilku miesiącach przeprowadzić nowe wybory, tym razem już do rad kas ubezpieczeń społecznych.

Dla zaoszczędzenia podwójnych nadmiernych kosztów, związanych z przeprowadzeniem wyborów — rząd postanowił odroczyć wybory do rad kas chorych do okresu następującego po dniu 1 stycznia 1929 roku. To znaczy, że wybory mogą się odbyć dopiero po tym terminie i że kadencja obecnych rad kas chorych została sprolongowana conajmniej na okres 13 — 14 miesięcy. W międzyczasie ma być opracowana prócz ustawy również nowa procedura wyborcza.

Możliwość wcześniejszego odbycia się wyborów nie została, rzecz jasna, wykluczona. Być może np., że nowa ustawa o ubezpieczeniu społecznem zostanie wcześniej wprowadzona w życie drogą dekretu prezydenta, zaś rozporządzenie wykonawcze zostałoby wydane niezwłocznie po ogłoszeniu ustawy.

Ale przypuszczenia te są zbyt mało prawdopodobne, tak, że uważać należy, że wybory do nowych rad kas ubezpieczeniowych odbędą się ze względów oszczędnościowych dopiero po 1 stycznia 1929 roku, zaś rady obecnych kas chorych urzędować będą w dalszym ciągu, aż do tego czasu. (ge)

Kasa chorych stworzy w Łodzi
jeden z największych zakładów roentgenowskich w Europie

W dniu wczorajszym wróciła z zagranicy delegacja zarządu kasy chorych miasta Łodzi, w osobach wicedyrektora kasy chorych p. Szustra i dr. Kunika. Delegacja zwiedziła urządzenia kas chorych, a specjalnie urządzenia roentgenowskie w całym szeregu miast Niemiec i Francji. Między innymi delegaci zwiedzili zakłady roentgenowskie w Berlinie, Magdeburgu, Paryżu etc. Po zbadaniu urządzeń zagranicznych, delegacja powróciła do Łodzi z zasobem wiadomości i doświadczenia i na najbliższem posiedzeniu zarządu kasy chorych złoży dokładne sprawozdanie ze swego pobytu w zagranicznych zakładach leczniczych.

Dowiadujemy się, że zarząd kasy zamierza w najbliższym czasie ostatecznie zadecydować o zatwierdzeniu planu gmachu instytutu roentgenowskiego w Łodzi i niezwłocznie przystąpić do jego realizacji.

Jak wiadomo, instytut roentgenowski w Łodzi mieścić się będzie w obszernym gmachu przy ul. Kościuszki nr. 19.

Po porównaniu tego rodzaju instytutów zagranicą z planami łódzkiej kasy, okazuje się, że łódzki instytut znacznie przewyższy rozmiarami oraz urządzeniami zakłady roentgenowskie za Zachodzie. (g)

Na kogo kolej jutro
z pośród rezerwistów i pospolitaków

Biuro wojskowo - policyjne magistratu m. Łodzi podaje do wiadomości, że w czwartek, dn. 10-go listopada r. b. winni stawić się do zebrań kontrolnych następujący szeregowi rezerwy i pospolitego ruszenia z bronią (kt. A, C i C jeden) roczników 1901 i 1899.

Z przynależnych do P. K. U. Łódź-miasto I (komisarjaty policji II, III, V, VIII, IX i XI): roczn. 1899 o nazwiskach na litery Sp do Sy — w lokalu przy ul. Konstantynowskiej nr. 62 (koszary 31 p. p.); rocznik 1901 o nazwiskach na litery Kl do Kp—w lokalu przy ul. Leszno 7-9 (koszary 28 p. p.)

Z przynależnych do P. K. U. Łódź-Miasto II — zamieszkali na terenie Komisarjatu XIII; rocznik 1899 o nazwiskach na litery L do P—w lokalu przy ul. Konstantynowskiej 81 (koszary 4 baonu sanitarn.); zamieszkali na terenie komisarjatu VII: rocznik 1901 o nazwiskach na litery A do F — w lokalu przy ul. Leszno 7-9 (koszary 28 p. p.).

Zebrania kontrolne zaczynają się o godzinie 9 rano.

Rezerwiści winni się stawić punktualnie z książeczką wojskową, z kartą mobilizacyjną i innymi posiadanemi dokumentami wojskowymi.

886 izb mieszkalnych
przybyło Łodzi w roku bieżącym

Wedle danych wydział statystycznego magistratu, zaczerpniętych ze sprawozdań inspekcji budowlanej m. Łodzi w ciągu m-ca września r. b. rozpoczęto w Łodzi budowli prywatnych ogółem 57, w tem: mieszkalnych—40, przemysłowych i handlowych—6, zakończono zaś ogółem 18, w tem: mieszkalnych—11, przemysł i handl.—4, innych—3. Izb mieszkalnych w tym czasie przybyło 46.

Nadto w m. wrześniu rozpoczęto nadbudowy wzgl. przebudowy budynków prywatnych, zakończono—3, izb mieszkalnych przybyło—13.

Ogółem w ciągu pierwszych, 9 miesięcy r. b. rozpoczęto budowli prywatnych 235, zakończono—226, skutkiem czego izb mieszkalnych przybyło 778. Oprócz tego rozpoczęto nadbudowy wzgl. przebudowy budynków prywatnych—45, ukończono 27, uzyskano ich mieszkalnych—108.

Łącznie zatem w r. b. przybyło Łodzi 886 izb mieszkalnych.

Pojutrze

rozpoczyna się już ciągnienie I kl. 16-ej Państwowej Loterii Klasowej.

Największa możliwa wygrana w tej loterji w połączeniu z premją wynosi 650.000 zł.

Suma wszystkich wygranych około

20 miljonów złotych.

Co drugi los wygrywa.

Szanse wygrania możliwie najlepsze 8812

Aresztowania w Łodzi
Nieudany obchód 10 rocznicy rewolucji rosyjskiej

W dniu 7 listopada przypadła 10 rocznica rewolucji bolszewickiej. W związku z tem Komunistyczna Partja Polski i Związek Młodzieży Komunistycznej przystąpiły energicznie do zamanifestowania solidarności z Rosją Sowiecką.

Manifestacje te jednak spaliły się na panewce.

Onegdaj w nocy komuniści rozwiesili 3 sztandary na kominach cegielni i fabryk, które jednak usunięte zostały natychmiast przez policję, zaś sprawca wywieszenia sztandarów, niejaki Leon Kut zamieszkały przy ul. Nowo-Zarzewskiej został schwytany na gorącym uczynku. Osadzono go w areszcie przy komendzie policji na miasto Łódź

W dniu wczorajszym komuniści usiłowali zorganizować masówki komunistyczne przed fabrykami Rozenblata przy ulicy Karola, Szajblera przy ulicy Emilji oraz przed związkiem zawodowym robotników przemysłu wstążkowego przy ul. Podleśnej 26, oczekując wyjścia robotników z fabryki. Gdy robotnicy opuścili fabrykę, agitatorzy usiłowali przemawiać, chcąc w ten sposób zwrócić na siebie uwagę robotników. Usiłowania te zostały jednak w porę udaremnione przez policję, która głównych agitatorów masówek aresztowała.

Są to: Karmazyn Benjamin, Laśkiewicz Zygmunt, Rozencwajg Boruch, przy których podczas rewizji znaleziono większą ilość odezw komunistycznych.

Na Górnym Rynku i Wodnym Rynku aresztowano Ignacego Podgórskiego zam. na Bałutach przy ul. Pocztowej 6, znanego działacza komunistycznego i Balcera Józefa bez stałego miejsca zamieszkania, których przesłano do dyspozycji sędziego śledczego.

Chaos spluwaczkowy w Łodzi
Właściciele nieruchomości interwenjowali u woj. Jaszczołta

W dniu wczorajszym delegacja przedstawicieli wszystkich istniejących na terenie m. Łodzi stowarzyszeń właścicieli nieruchomości w osobach pp. Klukowa, Friesego, radnego Schota i Heilmana interwenjowała u wojewody Jaszczołta w sprawach aktualnych, dotyczących własności nieruchomej miejskiej.

W pierwszym rzędzie wręczono p. wojewodzie memorjał w sprawie remontu elewacji domów, prosząc o odroczenie terminu wykonania remontu dla tych właścicieli nieruchomości którzy złożyli podania do komisarjatu rządu na m. Łódź i pomimo to zostali już pociągnięci do odpowiedzialności karnej za niezastosowanie się do rozporządzeń władz.

Pozatem poruszono sprawę spluwaczek, która w ostatnich czasach nabrała wprost chaotycznego charakteru, gdyż jak wiadomo, początkowo żądano ustawienia spluwaczek piaskowych t. zw. trójkątów, następnie domagano się wodnych, wreszcie zarządzono ustawienie tych ostatnich na postumentach. Jednocześnie zwrócono uwagę, na to, że wobec kolidowania ze sobą niektórych zarządzeń władz, funkcjonarjusze policyjni dopuszczają się szeregu wykroczeń, jakiem jest np. domaganie się oszklenia piwnic, całkowitego opróżnienia strychów i t. p.

W rezultacie delegacja wysunęła następujące żądania:

1) odroczenia terminu wykonania remontu domów do roku przyszłego dla tych właścicieli, którzy złożyli podania do komisarjatu rządu za pośrednictwem swoich stowarzyszeń;

2) pozostawienia sprawy spluwaczek w stanie obecnym aż do ostatecznego jej rozstrzygnięcia;

3) wydania rozporządzenia, by wszelkie zarządzenia policyjne wydawane były w postaci zleceń pisemnych, jak to ma miejsce w Warszawie:

Święto 11 października
w Łodzi

Łódzki oddział Banku Polskiego komunikuje:

W dniu święta państwowego, tj. dnia 11 listopada b.r. w łódzkim oddziele Banku Polskiego będą czynne do godziny 12 w poł. tylko kasy wekslowe dla wykupu weksli płatnych w tym dniu oraz dokonywane będą wypłaty i przyjmowane wpłaty na rachunkach żyrowych.

Wszystkie inne wydziały bankowe w dniu tym będą nieczynne.

* * *

Z okazji przypadającej rocznicy wskrzeszenia Państwa Polskiego odprawione zostanie w Synagodze przy Alei Kościuszki w dniu 11 bm. tj. w piątek, o godz. 10 rano uroczyste nabożeństwo.

Konkurs orkiestr wojskowych

W dniach 5 i 6 listopada odbył się pod protektoratem dowódcy Korpusu, gen. Małachowskiego, konkurs orkiestr D. O. K. IV., przeprowadzony w obecności delegata ministerstwa spraw wojskowych, kpt. Sidorowicza, głównego refer. muzycznego ministr. spraw wojsk. przez zast. szefa oddz. wyszk. D. O. K. IV kpt. Lipińskiego.

W konkursie wzięęły udział orkiestry pułków, eliminowane do niego po sukcesach w konkursach dywizyjnych, a mianowicie oskiestra 18 p. p., 28 p. S. K. i 74 p.p. z kapelmistrzami: ppor. Wójcickiem, por. Lewińskim i por. Baranowskim.

Jury sędziów złożene z mjra Steibacha, z kapitanów: Sidorowicza, Lipińskiego, Leroch-Orlota, Medzwedzia, Runda oraz p. Z. Biołostockiego, kier. muzyczn. teatru miejskiego, wyszczególniło w pierwszym dniu orkiestrę 18 p. p., uzyskującą za grę w marszu, defiladę oraz odtworzenie utworów oficjalnych 124 punktów. Orkiestra 74 p. p. zyskała 114 pktów, 28 p. S. K. 86 pkt.

Właściwy popis orkiestr rozegrał się publiczuie dnia następnego t. j. w niedzielę 6 b. m. w Filharmonji. W skład jury weszli tutaj też p. p. dyr Michałowski, Türner i Teschner. Ocena dotyczyła: czystości stroju, harmonji, interpretacji, rytmiki, frazowania i dynamiki odtwarzanych utworów.

Rozpoczęła orkiestra 74 p. p. wykazając cenne wartości artystyczne i zdobywając 586 pktów. Orkiestra 28 p. S. K. skutkem słabej obsady perkusji osiągneła tylko 571 pktów. Zakończyła rozgrywkę orkiestra 18 p. p., wybijając się pod każdym względem na pierwsze miejsce i zyskując 716 pktów wraz z dyplomem i tytułem mistrza D. O. K.

Wpisy do tow. operowego

Rozwijające się z dnia na dzień coraz pomyślniej towarzystwo operowe pozyskało ostatnio wybitnego współpracownika w osobie dyr. T. Sygietyńskiego, kapelmistrza opery w Grazu, Zagrzebiu i Lublanie, znakomitego pianisty i kompozytora.

Silny zespół wyborowych chórów pracuje nad szeregiem przepięknych oper, mających się ukazać w bieżącym sezonie pod doświadczoną batutą dyr. p. D. Kleidta i T. Sygietyńskiego.

Dyrekcja chórów przyjmuje zupełnie bezpłatnie zgłoszenia kandydatów do chórów T-wa, o ile wykażą wartościowe walory głosowo - słuchowe. Wpisy i próby głosu w poniedziałki, środy i piątki od godz. 8 — 10-ej wiecz. w lokalu towarzystwa, ul. Piotrkowska 115, lewa oficyna, parter.

Pod kołami tramwaju

W dniu wczorajszzm około godziny 10 rano przed domem na ulicy Pomorskiej 42 zostały przejechane przez tramwaj linji Nr. 4 66-letnia Marjanna Maciszewska i córka jej 42-letnia Natalja zamieszkałe przy ul. Marysińskiej 27. Zawezwany lekarz pogotowia ratunkowego po udzieleniu nieszczęśliwym kobietom pierwszej pomocy odwiózł je do domu. Nieostrożny motorniczy został pociągnięty do odpowiedzialności za nieuważną jazdę. (r)

Upłynął termin
płatności podatku dochodowego.

Łódzka izba skarbowa przypomina, że dnia 1 listopada r. b. upłynął termin płatności podatku dochodowego za 1927 r. Izba skarbowa zwraca uwagę płatnikom tego podatku, aby należności z tego tytułu zostały wpłacone do d. 15 b. m. w przeciwnym bowiem razie zastosowane będą kroki egzekucyjne.

73 zamiast 75
radnych w nowej radzie miejskiej
P. wojewoda zatwierdził decyzję głównej Komisji wyborczej

W dniu wczorajszym wydział samorządowy przy urzędzie wojewódzkim w Łodzi zakończył ostatecznie prace, związane z zalegalizowaniem oficjalnego wyniku wyborów do łódzkiej rady miejskiej

Tegoż dnia przedstawiono wojewodzie Jaszczołtowi ostateczny protokuł, na którym złożył swój podpis.

Wojewoda ostatecznie odrzucił wszystkie zgłoszone protesty przeciwko decyzji głównej komisji wyborczej.

Jeżeli chodzi o decyzję głównej komisji co do unieważnienia listy „Jedności robotniczej", to wojewoda zatwierdził tę decyzję.

Protest listy nr. 10 bloku lewicy socjalistycznej, jak nr. 6 Poalej - Sjonu lewicy wojewoda pozostawił bez uwzględnienia, ponieważ żądanie przestawienia kolejności radnych (kandydata) jest, w myśl ustawy samorządowej i regulaminu wyborczego, objętego dekretem z 24 maja 1927 r., niedopuszczalne po dniu oficjalnego ogłoszenia list kandydatów.

Wybory zostały przez wojewodę, jako przez władzę nadzorczą zatwierdzone, ponieważ wojewoda nie rozpatrywał meritum protestów, ale badał, czy decyzje głównej komisji zostały oparte na argumentach prawnych.

Urząd wojewódzki wyjaśnił wczoraj, że od decyzji głównej komisji zatwierdzonych przezeń można się odwołać jedynie do najwyższego trybunału administraayjnego.

Wczoraj jeszcze wydział samorządowy przesłał głównemu komisarzowi wyborczemu, sędziemu Zaborowskiemu, protokuł wyborów wraz z materjałami. Główny komisarz wręczy je z kolei magistratowi, zaś wiceprezydent Wojewódzki, jako pełnomocny prezydenta określi termin odbycia się pierwszego posiedzenia nowej rady.

Wobec tego, że urząd wojewódzki uchylił się od rozpatrywania wspomnianych sprzeciwów, została zupełnie otwartą i nierozwiązaną sprawa zastępców list, które podczas wyborów otrzymały tylko po jednym mandacie, gdyż odnośny okólnik ustalił, że listy wyborcze otrzymują jedynie zastępców w ilości połowy sumy uzyskanych mandatów.

Jak nam wiadomo, zarówno czołowy kandydat „dziesiątki" p. Martynowski, jak i kandydat „sanacji" p. dr. Tomaszewski nie zamierzają porzucić swych posad w magistracie. Spowoduje to zmniejszenie się ilości radnych do 73, gdyż, w myśl ustawy, nie można być jednocześnie radnym i urzędnikiem magistratu. (g)

Nadużycia w intendenturze
Oficer-fałszerz skazany na rok więzienia

Trybunał wojskowy pod przewodnictwem majora Koryckiego rozważał sensacyjną sprawę 3 oficerów, majora Ludwika Ławniczaka, szefa rejonowego zakładu żywnościowego w Łodzi, por. Jana Jamianowskiego, z IV oddziału służby intendentury i por. Stanisława Polichnowskiego, których prokurator oskarża, że podczas służby czynnej w 1926 roku dopuścili się na swych stanowiskach bezczyności władzy, nadto por. Polichowskiego, o przywłaszczenie i składanie władzom fałszywych meldunków.

Sąd stanął na stanowisku, że rozprawa ma być jawna. Jednak na skutek wniosku ławy obrończej, mecenasa Biłyka, adwokata Słoniewskiego i pułk. dr. Nawarskiego i poparcia tego wniosku przez prokuratora Małowskiego trybunał zarządził tajność rozpraw.

Na razprawę wezwano 10 świadków. Proces trwał cały dzień.

Późnym wieczorem zapadł wyrok mocą którego por. Stanisław Polichnowski został skazany na 1 rok z więzienia, ze zwolnieniem go ze służby czynnej.

Pozostali zaś zostali z braku istoty karygodnego czynu, zwolnieni od winy i kary. (i)

TEATR i MUZYKA

Notatki

Powszechną sensację wzbudziła w Rosji powieść nieznanego dotychczas pisarza L. Ostrowera, p. t. „Gdy rzeka zmienia swoje koryto". Jest to pierwsza powieść rosyjska o Polsce. Rzecz dzieje się częściowo w Małopolsce, częściowo w Kongresówce. Bohaterami są trzej chłopcy, z których jeden jest neurastenikiem, drugi dziedzicznie obciążony staje się szpiclem, a trzeci przechodzi ewolucję z anarchizmu do bolszewizmu. Środowisko powieści obfituje w mnóstwo obserwacji zaczerpniętych bądź to z małego polskiego miasteczka, bądź to z życia studentów w Krakowie. Rozumie się, że tendencja tej powieści, napisanej zresztą z dużym rozmachem, jest widoczna i dla Polski niebardzo przychylna.

* ❄ *

Onegdaj odbyło się w Poznaniu pod przewodnictwem prezydenta Ratajskiego posiedzenie komitetu nagrody literackiej im. Jana Kasprowicza, fundowanej przez m. Poznań. W myśl statutu chodziło o przyznanie nagrody „jednemu z żyjących autorów polskich za całokształt jego działalności na polu literackiem". Nagrodę, wynoszącą 10.000 złotych przyznano Romanowi Dmowskiemu.

* * *

W Sztokholmie rozpowszechnia się pogłoska, że poetka włoska Grazia Deledda otrzyma nagrodę Nobla w dziale literatury. Tego rodzaju proroctwa sprawdzają się naogół rzadko. W ubiegłym roku powszechnie przypuszczano, że nagrodę Nobla otrzyma Sigrid Undset. O Bernardzie Shaw nikt wtedy nie myślał. Należy się przeto i obecnie liczyć z niespodziankami. Oficjalne ogłoszenie podziału nagród nastąpi w dniu 10 listopada.

* ❄ *

Jeden z amerykańskich dyrygentów wykończył właśnie symfonję, w której głos ludzki znajduje zastosowanie, jako część aparatu orkiestrowego. Głos ten spotyka się tylko w jednem miejscu partytury, przyczem jest to krzyk, który ma górować nad całą orkiestrą. Bodziec do tego pomysłu otrzymał kompozytor pewnego dnia rano, gdy, poszukując nowych efektów, posłyszał nagle okrzyk bólu swego służącego, który się sparzył o płomień gazowy. Ten służący, który zresztą posiada odpowiednio silny głos, bierze już udział w próbach nowej kompozycji. Miejmy nadzieję, że obejdzie się bez gazowego płomienia!

TEATR MIEJSKI

Dziś „Kredowe koło". Ceny popularne.

Jutro na przedstawieniu dla związków „Dziady". Początek o godz. 7 m. 30 wieczorem.

Pozostałe bilety w Cukierni Gostomskiego jutro od 10 r.

W piątek uroczyste przedstawienie obchodu 11 listopada, dane będą „Dziady". Ceny najniższe (od 50 gr. do 2 zł.). Początek o godz. 8.

Reżyser M. Szpakiewicz przystępuje do prób z dramatu Stanisława Wyspiańskiego „Wyzwolenie".

PIERWSZY PORANEK SYMFONICZNY.

Po dłuższej przerwie odbędzie się w nadchodzącą niedzielę, dnia 13 b. m., o godz. 12-ej w południe pierwszy poranek symfoniczny orkiestry filharmonicznej. Dyrygować będzie Bronisław Szulc, a jako solistka wystąpi wielce utalentowana pianistka Janina Familier - Hepnerowa. Program poranku następujący: Moniuszko: Bajka, Smetana: Vltava (poemat symfoniczny), w drugiej zaś części artystka wykona koncert fortepianowy Czajkowskiego z tow. orkiestry, a na zakończenie orkiestra filharmoniczna wykona przepiękną uwerturę Rossiniego „Wilhelm Tell".

Ceny przystępne dla wszystkich, a mianowicie od 1 zł. do 4-ch, które już sprzedaje kasa Filharmonji.

DALCROZE W ŁODZI.

W sobotę, dnia 19 b. m. o godz. 4-ej po południu odbędzie się w teatrze miejskim jedyny recital taneczny ucznennic słynnego reformatora rytmiki tanecznej, Emila Jacques - Dalcroze z jego osobistym udziałem.

DZISIEJSZY WYSTĘP LEONTJEWA.

Dzisiaj przyjeżdża do Łodzi znakomity tancerz rosyjski Sasza Leontjew i daje wieczorem w sali Filharmonji swój koncert tańca. Cała prasa europejska wyraża się z niebywałym zachwytem o tym współczesnym mistrzu sztuki choreograficznej i nie znajduje słów porównania. Program będzie nadzwyczaj imponujący i ciekawy.

Początek o godz. 8.30 wieczorem. Artyście akompanjować będzie Kurt Glas z Berna.

TEATR ART.-LIT. „GONG".

Dziś powtórzenie premjery „Oleś ma głos" z udziałem całego zespołu.

Dziś dwa przedstawienia o godz. 7,45 i 10 wieczorem.

TEATR KAMERALNY.

Dziś i do soboty wieczorem włącznie komedja Verneuil'a „Azais" z udziałem Junoszy Stępowskiego. Bilety do 7-ej wieczorem w cukierni Gostomskiego, od 7 m. 30 w kasie teatru.

TEATR POPULARNY.

„Szał miłości" grany będzie jeszcze tylko 3 razy w tygodniu bieżącym, poczem zejdzie zupełnie z afisza, aby ustąpić miejsca znakomitej, cieszącej się na wszystkich scenach olbrzymiem powodzeniem operetce „Gri-Gri", którą teatr popularny wystawia z dużym nakładem kosztów w nadchodzącą sobotę o godz. 8.20 wieczorem.

LECZNICA

lekarzy specjalistów i gabinet dentystyczny przy Górnym Rynku **Piotrkowska 294**, tel. 22-89.

przy przystanku (tramw. pabjanickich) przyjmuje chorych w chorobach wszystkich specjalności od g. 10 rano do 6-ej po poł. Szczepienie ospy, analizy (moczu, kału, krwi, plwocin etc.) operacje opatrunki.

Porada 3 złote Wizyty na mieście Zabiegi i operacje od umowy. Kąpiele świetlne. Elektryzacja. Naświetlania lampą kwarcową. Roentgen. Zęby sztuczne, korony złote, platynowe i mosty W niedziele i święta do godz. 2 po poł

Swięto „Dzieci Łódzkich"
Bohaterski 28 p. p. obchodzi 11 b. m.
rocznicę swego powstania

Dzień święta odrodzenia państwowości polskiej łączy się z 9-tą rocznicą rozbrojenia niemców w Łodzi.

11 listopada 1918 roku żywiołowy odruch młodzieży zgrupowanej w P. O. W. i w organizacjach b. wojskowych przyjął realne kształty zbrojnego powstania. Zdezorjentowanym i zdezorganizowanym wojskom okupacyjnym przeciwstawiono odruchowo zgodną orjentację i jedną organizację:— orjentacją ową było hasło — Niepodległość, zaś organizacją—pułk „Dzieci łódzkich", którego kompanje formowano z oddziałów ochotniczych już w pierwszych chwilach krwawych starć na dworcach kolejowych.

Zgodna i brawurowa akcja wydała piękny plon, który był dla dzieci łódzkich zapowiedzią przyszłej chwały już w zaraniu ich istnienia.

28 p. Strzelców Kaniowskich — godny spadkobierca tradycji ochotników 1918 roku, obchodzi w dn. 11 listopada swe doroczne święto pułkowe.

W dniu 10 listopada wieczorem młodzi żołnierze na uroczystym apelu przy świetle pochodni oddadzą należny hołd swym starszym kolegom — poległym na ulicach Łodzi w dni rozbrojenia Niemców i na polach walk 1919—20 r. Na dziedzińcu koszarowym przy ulicy Leszno 9 odczytane zostaną nazwiska poległych w obronie Ojczyzny współtowarzyszy broni.

Rano dnia następnego po owem święcie wojskowych Zaduszek, złączeni z przeszłością nowym węzłem tradycji—uduchowieni ofiarnym czynów bohaterów z pod Radzymina, młodzi strzelcy z 28 p. Strz. Kan. wyjdą w zwartych szeregach na ulice ojczystego miasta, aby zadokumentować wobec współobywateli, że nadal trwają w jedności i sile, i że gotowi są każdej chwili do walki w obronie Ojczyzny na rozkaz swego Wodza.

Co usłyszymy dziś przez radjo?

Warszawa, (1111 mtr.) —

16.00—16.25 — Odczyt p. t. „Wartości wychowawcze teatru szkolnego"— wygłosi insp. J. Ciermiak.

16.40—17.05 — Transmisja z Krakowa. Odczyt p. t. „Łodzie podwodne"— wygłosi prof. dr. St. Górka.

17.20—17.45 — Skrzynka pocztowa— korespondencję bieżącą omówi dr. M Stepowski.

17.45—18.15 — Program dla dzieci. P. W. Tatarkiewicz opowie dalszy ciąg „Przygód Maciusia" (J. Porazińskiej).

18.15—19.00 — Koncert popołudniowy w wykonaniu orkiestry P. R. pod dyr. J. Ozimińskiego.

19.35—20.00 — Odczyt p. t. „Możliwości powiększenia eksportu jaj z Polski" — wygłosi inż. St. Bobrowski.

20.30 — Koncert wieczorny. Transmisja z Krakowa.

22.30—23.30 — Transmisja muzyki tanecznej.

Daventry Exp. (491,8) —

21.30. Muzyka kameralna (Kwartety smyczkowe: Bridge'a nr. 3 i Beethovena op. 127; Pieśni).

Paryż (1750 m.) —

17.45. Koncert (M. in. Koncert skrzypcowy d'Ambrosio, Sonata wiolonczelowa Bacha).

Rzym (450) —

20.40. Koncert (M. in. Symfonja nr. 6 Beethovena, „Don Juan" Straussa).

Berlin (483,9) i Königswusterhausen (1250) —

19.30. Opera Donizettiego „Napój miłosny".

Frankfurt (428,6) —

20.00. Koncert (Symfonja A-dur Brucknera, Duet na skrzypce i altówkę Mozarta, Warjacje Regera na temat Mozarta).

Lipsk (365,8) —

20.15. Koncert („Benvenuto Cellini" Berlioza, Koncert skrzypcowy D-moll Wieniawskiego, „Tasso" Liszta, Symfonja C-moll Brahmsa).

Stuttgart (379,7) —

21.30. Recital hiszpańskiego wirtuoza na gitarze prof. Miguela Lobeta z Barcelony.

Dr. med.

S. Niewiażski

Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych.

Przyjmuje od 5 do 9 wiecz.

Sienkiewicza 34, tel. 59-40. 92-5

„GŁOS POLSKI"
Łódź
9 listopada 1927 r.

GAZETA HANDLOWA

„GŁOS POLSKI"
Łódź
9 listopada 1927

Swiat handlu i przemysłu

Pożyczka kolejowa w Jugosławji

Jugosłowiańskie ministerstwo komunikacji i ministerstwo skarbu prowadzą pertraktacje o zawarcie w Anglji pożyczki w wysokości 700.000.000 dynarów, która przeznaczona ma być na rozbudowę linji kolejowych w królestwie SHS. Z ramienia finansistów angielskich w rokowaniach tych bierze udział dyrektor generalny Banku Anglo-Międzynarowego, P. Bark, były rosyjski minister skarbu.

Wzrost eksportu węgla

Dnia 2 b. m. naładunek polskich kolei państwowych osiągnął rekordową, nie notowaną dotychczas cyfrę 24.000 wagonów. Należy zaznaczyć, iż naładunek węgla eksportowego jest obecnie większym, niż podczas zeszłorocznego strejku angielskiego.

Również naładunek buraków zwiększył się w r. b. znacznie.

Eksport Jugosławji

W tych dniach ogłoszone zostały dane statystyczne, dotyczące wywozu jugosłowiańskiego w miesiącu wrześniu. Ogólna wartość wywiezionych w miesiącu tym towarów wynosi 66.337.455 dynarów papierowych, t. j. o 10 proc. mniej, niż w miesiącu poprzednim. Ogólna wartość eksportu jugosłowiańskiego w ciągu pierwszych 9 miesięcy r. b. wynosi 910.800.000 dynarów wobec 977.200.000 dyn. w tym samym okresie czasu r. ub.

Fuzja fabryk cementu

Rady nadzorcze 3-ch fabryk cementu, mianowicie tow. akc. Firlej, Górki i Ogrodzieniec postanowiły zaprotestować na najbliższych zebraniach ogólnych akcjonarjuszy fuzje wzmiankowanych towarzystw akcyjnych. Fuzja ta doprowadzi najprawdopodobniej do utworzenia koncernu fabryk cementu przez przyłączenie się innych wytwórni. (z)

Nowe elektrownie w Rosji

Czynniki miarodajne projektują wybudowanie potężnej centrali elektrycznej na Bugu na Ukrainie. Elektrownia ta dostarczać ma energję elektryczną miastom: Nikołajew, Chersoń i Odessie. Stacja ta będzie dopełnieniem t. zw. Dnieprostroju.

—o—

NOTOWANIA BAWEŁNY.

NOWY JORK, 7 listopada. — Bawełna amerykańska. Zamknięcie. Dowóz do portów Atlantyku i Golfu: 37.000, wewnątrz kraju 22.000, wywóz do Anglji 8.000, na kontynent 21.000. — Loco 21.25, listopad 20.78, grudzień 20.83—86, styczeń 20.88—92, marzec 21.05—06, maj 21.14—17, lipiec 20.94—96, sierpień 20.66, wrzesień 20.38.

NOWY ORLEAN, 7 listopada. — Bawełna amerykańska. Loco 21.04, styczeń 21.11—14, marzec 21.15—17, maj 21.15, lipiec 20.87, październik 19.99, grudzień 21.05—08.

BREMA, 7 listopada. — Bawełna amerykańska 23.35

ALEKSANDRIA, 7 listopada. — Bawełna egipska. Sakellaridis. Styczen otw. 38.—, zamknięcie 38.15, marzec otwarcie 38.33, maj zamknięcie 38.65, wrzesień zamkn. 37.74 listopad zamkn. 38.55, listopad 1928 rok zamkn. 38.05.

Ashmouni. — Luty otw. 29.50, zamk. 29.54, kwiecień otw. 29.15, zamkn. 29.75, październik zamkn. 28.53, grudzień otw. 29.15, zamkn. 29.17

LIVERPOOL, 7 listopada. — Bawełna amerykańska. Havas. — Otwarcie: styczeń 11.19, marzec 11.13, maj 11.10, lipiec 11.—

LIVERPOOL, 7 listopada. — Bawełna amerykańska. Zamknięcie: styczeń 11.19, luty 11.14, marzec 11.14, kwiecień 11.11, maj 11.11, czerwiec 11.10, lipiec 10.99, sierpień 10.84, wrzesień 10.65, październik 10.58, listopad 11.24, grudzień 11.12.

Czerwoniec zagrożony

Pogorszenie sytuacji finansowej Sowietów

Według wykazów sowieckiego banku państwa, ogłoszonych w „Ekonomiczeskoj Żiżni" z 16-go września i 1 października emisja bankowa w Rosji sowieckiej w ciągu września przedstawia się jak nastepuje (dla porównania podajemy również wykaz z dnia 1 września roku bież.).

AKTYWA:

na 1 października (w tys. czerwońców):

Złoto w monetach i sztabach według kursu 5.5 rb. za 1 zoł. czystego złota — 17.362. Platyna według kursu 14 rb. 93 kop. za 1 zoł. czystej platyny—2.072. Obce waluty według równi 1 f. 9 rb. 40 kop. oraz 1 dolar 1 rb. 94 kop. — 7.459. Wekle w obcej walucie z red. 10 proc. — 266. Weksle w walucie rosyjskiej z red. 10 proc. — 76.752. Pożyczki zabezpieczone zastawem z red. 10 proc. — 85.

na 16 września (w tys. czerw.):

Złoto w monetach i sztabach według kursu 5.5 rb. za 1 zoł. czystego złota — 17.354, platyna według kursu 14 rb. 93 kop. za 1 zoł. czystej platyny — 1.727, obce waluty według równi 1 f. 9 rb. 40 kop. oraz 1 dolar 1 rb. 94 weksle w walucie rosyjskiej z kop. — 7.090, weksle w obcej walucie z red. 10 proc. — 266, weksle w walucie rosyjskiej z red. 10 proc. — 73.474. pożyczki zabezpieczone zastawem z red. 10 proc. — 85.

na 1 września (w tys. czerw.):

Złoto w monetach i sztabach według kursu 5.5 rb. za 1 zoł. czystego złota — 17.302, platyna według kursu 14 rb. 93 kop. za 1 zoł. czystej platyny — 1.727, obce waluty według równi 1 f. 9 rb. 40 kop. oraz 1 dolar 1 rb. 94 kop. — 7.284, weksle w obcej walucie z red. 10 proc. — 266, weksle w walucie rosyjskiej z red. 10 proc. — 70.332. Pożyczki zabezpieczone zastawem z red. 10 proc. — 85.

Razem aktywa:

z 1 października — 104.000;
z 16 września — 100.000;
z 1 września — 97.000.

PASYWA:

na 1 października (w tys. czer.):

banknoty w obiegu — 102.657, niewykorzystane prawo emisji— 1.342;

na 16 września (w tys. czerw.):

banknoty w obiegu — 99.630, niewykorzystane prawo emisji— 369;

na 1 września (w tys. czerw.):

banknoty w obiegu — 95.329, niewykorzystane prawo emisji— 1.670.

Razem pasywa:

z października — 104.000;
z 16 września — 100.000;
z 1 września — 97.000.

Emisja skarbowa, według danych ogłoszonych w „Ekonomiczeskoj Żiżni" z 8 października roku bieżącego wynosiła razem 671.595.734 rb. Na sumę te złożyły się następjuce rodzaje emisji skarbowej:

bilety skarbowe — 483.219 222, bilety zdawkowe — 4,155,105, monety srebrne — 171.468,119, monety miedziane — 9.037.544, monety z bronzu — 3.715.741.

Razem 671.595.743.

Emisja skarbowa i bankowa razem wynosi: emisja bankowa 1.026.571.540 rb.. emisja skarbowa 671.595.734 rb.. czyli w sumie 1.689.167.274 rb.

Emisja bankowa w ciągu sierpnia zwiekszyła się z 928.6 miljona rb. do 953.3 miljona rb., a w ciągu września z 953.3 miljona rb. do 1.026.6 miljona rb. Zwiększenie emisji skarbowej w ciągu sierpnia wynosiło tedy 24.7 miljona rb., a w ciągu września o 73.3 miljona rb. W ciągu ostatnich dwóch miesięcy zwiększenie emisji wynosi zatem 98 miljonów rb.. czyli w porównaniu ze stanem w dniu 1 sierpnia emisję zwiększono o 10.5 proc. Pokrycie kruszcowe i walutowe emisji nie wzrastało bynajmniej w tym samym stopniu co obieg banknotów. W porównaniu z dniem 1 września pokrycie w złocie pozostało prawie bez zmiany. w dniu 1 września wynosiło ono 173 milj. rb.. zaś 1-go października 173,6 miljona rb. Pokrycie w platynie wynosiło 1 września 17.3 miljona rb., zaś 1 października 20.7 miljona rb., czyli zwiększyło się o 3.4 miljona rb. w ciągu miesiąca. Pokrycie walutowe. wynoszące w dn. 1 września — 72.8 miljona rb.. w dniu 1 października wynosiło 74,6 miljona rb. — zwiększenie tedy w ciągu miesiąca wynosiło 1,8 miljona rb.

Razem tedy w ciągu września pokrycie w walucie, złocie i platynie zwiększyło się o 5.8 miljona rb.

Temu zwiekszeniu pokrycia o niecałe 6 miljonów rubli należy przeciwstawić zwiekszenie emisji o przeszło 73 miljony rb. Wskutek tego stosunek pokrycia do obiegu jest jeszcze bardziej niekorzystny, aniżeli był w dniu 1 września: wynosił bowiem wówczas **27.6 proc.**, a obecnie (1 października) wynosi tylko **26.3 proc.** Poniżej podajemy wyliczenie, jak się stale zmniejszał stosunek pokrycia kruszcowego i walutowego do obiegu banknotów Gosbanku:

1 sierpnia — 29 proc., 16 sierpnia — 28.5 porc., 1 września — 27.6 proc., 1 października — 26.3 proc.

Zważywszy, że emisja skarbowa w Rosji sowieckiej **nie posiada żadnego prawie pokrycia kruszcowego i walutowego**, to należy przyjąć, że faktycznie łączne pokrycie emisji skarbowej i walutowej wynosi **nie więcej niż 15,8 proc.**

Rząd sowiecki starał się utrzymać pokrycie emisji skarbowej do połowy roku bież. na poziomie 30 proc. — 31 proc. Obecnie zapewne **w zwiazku z utratą kredytów zagranicznych**, szczególnie niemieckich i angielskich, **nastąpiło znaczne pogorszenie sytuacji finansowej** i pokrycie z 30 proc. zostało zredukowane do 26.3 proc. — zbliża się zatem do **minimalnego pokrycia ustawowego 25 proc.**

Węgiel za rudę żelazną

Obopólna korzyść Szwecji i Polski

Od kilku lat — pisze „Svensk Export", organ związku szwedzkich eksporterów,—zajmowano się w Polsce i Szwecji zagadnieniem bezpośredniej wymiany polskiego węgla i szwedzkiej rudy żelaznej. Strajk węglowy angielski urzeczywistnił te życzenia. Wśród angielskich eksporterów węgla budzi się już poważne zaniepokojenie, ponieważ około 45 proc. węgla importowanego do Szwecji pochodzi obecnie z Polski. Angielscy eksporterzy żądają od swego rządu obniżenia przewozowego i opłat portowych od węgla, a to celem odzyskania rynku szwedzkiego.

Wedle zestawienia „Svensk Export" Szwecja w zeszłym roku otrzymała z Polski drogą przez Gdańsk i Gdynie 2,6 miljonów tonn węgla, a w tym roku dotychczas około 1,6 miljonów tonn. Pismo stwierdza, że swedzcy odbiorcy są bardzo zadowoleni z węgla polskiego.

Równolegle z wywozem węgla z Polski do Szwecji odbywa się obecnie eksport rudy żelaźnej ze Szwecji do Polski, a cyfry tego wywozu wykazują znaczny wzrost. Kiedy w roku 1925 drogą przez Gdańsk weszło do Polski tylko 12.530 tonn szwedzkiej rudy żelaznej, w roku 1926 weszło 65.634 ton, a w pierwszem półroczu 1927 już 51.747 ton, przyczem cyfry za sierpień i wrzesień wykazują dalszą dążność zwyżkową. Parowce węglowe z Polski chętnie biorą rudę żelazną w ładunku powrotnym do Gańska, taryfy kolejowe polskie są obniżone też dla tej rudy, a urządzenia przeładunkowe w Gdańsku znacznie ulepszone.

Zapotrzebowanie polskiego Górnego Sląska, zdaniem szwedzkiego pisma, powinnoby już było być pokryte tym dowozem rudy żelaznej bezpośrednio ze Szwecji, to też pismo wyraża przypuszczenie, że część zapotrzebowania rudy szwedzkiej przez Gdańsk i Polskę idzie na niemiecki Górny Sląsk i do Czechosłowacji.

Omawiając tę wymianę polskiego węgla i szwedzkiej rudy, prasa szwedzka zwraca uwagę na wzrost polskiej floty handlowej, podnosząc szybkie jej postępy i przedsiębiorczość gospodarczą polską, której ten wzrost jest dowodem.

Przetarg.

Magistrat m. Łodzi ogłasza przetarg na oddanie w dzierżawę 2 kiosków w parku Staszica na sezon letni 1928 roku. Reflektanci winni składać oferty do Wydziału Gospodarczego, Plac Wolności 14, II piętro, pokój Nr. 37 do dnia 15 listopada r. b. 8811

PLANDEKI

nieprzemakalne (na pokrycie wozów i aut) oraz

PŁASZCZE

brezentowe poleca:

„Jutalen"

Łódź, ul. Piotrkowska 60, tel. 13-45.

Rynek pieniężny

Dolar i akcje

Zapotrzebowanie na waluty na giełdzie pieniężnej w Warszawie uległo znacznemu zmniejszeniu, wskutek zniesienia ograniczeń dewizowych, obecnie bowiem znaczne ilości walut zakupywane są na giełdach obcych, szczególnie zaś na giełdzie gdańskiej.

W obrotach pozagiełdowych sytuacja nie uległa żadnej zmianie, a prywatny kurs dolara w Łodzi wynosił 8.88 i pół w płaceniu, 8.83 i pół w oddawaniu, w Warszawie 8.88 — 8.88 i pół.

Na giełdzie łódzkiej dokonano w dniu wczorajszym tranzakcji dolarami po kursie 8.89 i 5-procentową pożyczkę konwersyjną po 63.75. Bank Polski ofiaruje za dolary zł. 8.85 i 8.84 (za banknoty jedno i dwudolarowe).

Na giełdzie akcyjnej w Warszawie panowała w dniu wczorajszym nieco słabsza tendencja dla akcji. Akcje Banku Polskiego zniżkowały o 2 punkty. Kurs dolarówki obniżył się do zł. 61, a więc o 2 zł. w porównaniu z kursem poniedziałkowym.

Na pogiełdzie poziom kursów oficjalnych pozostał niezmieniony. (rz)

—□—

Ceduła giełdy pieniężnej warszawskiej

GOTÓWKA:

Dolary 8.88

CZEKI:

Belgja 124.26 i pół
Holandja 359.67 i pół
Londyn 43.41
Nowy Jork 8.90
Paryż 35.01
Praga 26.41 i pół
Szwajcarja 171.87 i pół
Wiedeń 125.85
Włochy 48.70
Kopenhaga 238.90

AKCJE:

Bank Dyskontowy 131.—
Bank Handlowy 123.—
Bank Polski 159.—, 157.75
Częstocice 3.45, 3.40
Węgiel 120.—, 119.—
Firley 68.—
Lilpop 42.25, 42.—
Ortwein 12.50
Pocisk 3.10, 3.20, 3.12
Zawiercie 40.—
Borkowski 4.—
Spirytus 36.50, 39.—
Czersk 1.14
Cukier 5.90, 5.80, 5.85
Cegielski 54.—, 54.50
Fitzner 9.25, 9.40
Modrzejów 10.40, 10.20, 10.25
Ostrowieckie 99.—, 98.—
Starachowice 77.50, 76.75, 77.—
Żyrardów 19.25, 19.15
Haberbusch 158.—, 159.—
Żegluga 0.54

Notowania złotego:

W dniu 8 listopada 1927 r.

Za 100 złotych:

Londyn	43.50
Zurych	58 20
Berlin wypł.	46 85—47.25
na Warszawę	46.975—47.175
na Poznań	46.93—47.13
Gdańsk wypł.	57.60—57.74
na Warszawę	57.53—57.67
Wiedeń czeki	79,28—79 56
Praga	378.625

Urzędowa giełda gdańska.

GDANSK, 8 listopada 1927 r

Na dzisiejszem zebraniu giełdy gdańskiej notowano w guldenach gdańskich

100 złotych polsk.	57.60—57.74
Warszawę	57.53—57,67
Londyn	25.— 75

PAPIERY PAŃSTWOWE I LISTY ZASTAWNE.

Dolarówka 61.50, 61.75, 61.25
Dolarowa 83.—
5 proc. konwersyjna 64.—
5 proc. konwers. kolej. 61.50 62.—
10 proc. kolejowa 102.50, 102.75
8 proc. listy zastawne Banku G. Kr. 92.—, 93.—
8 proc. listy zastawne ziemskie zł. 83.50
4 i pół procent. listy zast. ziemskie 61.—, 60.50, 60.60
8 proc. m. Warszawy zł. 84.—, 83.75
5 proc. m. Warszawy zł. 67.—

Szczęśliwcy w Ameryce

Ten, kto zwiedził Amerykę i który poznał ją, ten rozumie dobrze, w jaki sposób Amerykanie dorabiają się fortuny. Podczas ostatnich kilkunastu lat każdy stał się Amerykaninem

A wiecie dlaczego?

Dlatego jedynie, że z niczem się nie licząc, ryzykował, dorabiając się tym sposobem wielkiego majątku.

Obecnie, gdy spekulacja zupełnie zamarła, ludzie, którzy dotychczas przyzwyczajeni byli do ryzyka, stracili wszelką nadzieję do różnych tranzakcji handlowych. Teraz fortunę osiągnąć tylko może ten, oto uczestniczy w grze 16-ej Polskiej Państwowej Loterji Klasowej.

Z planu P. P. L. K. pojąć można, **że każdy drugi numer wygrywa** i przez nabycie kilku losów **jest wygrana zapewniona**. W ten sposób ma się przed sobą ogromne szczęście. Wygranych we wszystkich 5-ciu klasach jest **65,000** i jedna premja.

Już JUTRO
rozpoczyna się ciągnienie
I-ej klasy 16-ej Lot. Państw.

Całość ciągnienia trwa 6 miesięcy t. j. do d. 18 kwietnia 1928 r. włącznie.

Tylko za zł. 10

grać można przez wszystkie 5 klas, a mianowicie

wygrywający stawkę w kl. I otrzymuje **DARMO** los do klasy II
„ „ II „ „ „ „ III
„ „ III „ „ „ „ IV
„ „ IV „ „ „ „ V

W ten sposób do wszystkich 5 klas 1/1 los kosztuje tylko zł. **40.**
„ „ „ „ „ „ „ 1/2 losu „ „ „ **20.**
„ „ „ „ „ „ „ 1/4 „ „ „ „ **10.**

Główna wygrana **650.000** Główna wygrana

Ogólna suma wygranych około

20 miljonów złotych

Kolektura nasza wypłaciła już za zakupione i wygrane u nas losy naszej kolektury

KILKANAŚCIE MILJONÓW ZŁOTYCH

Tysiące rodzin zawdzięczają swą egzystencję szczęśliwym losom naszej kolektury

Nasze szczęśliwe adresy:

E. LICHTENSTEIN

Warszawa, Centrala kolektury: Marszałkowska 146.

Łódź, Piotrkowska 72
(gmach Grand-Hotelu).

Firma egz. od 1835 r. Konto w P. K. O. dla Warszawy 9374, dla Łodzi 64.209.

Łaskawe zlecenia z prowincji załatwiamy zgodnie z naszą tradycją szybko i akuratnie.

Jaka **powinna być maszyna do pisania?**
Obejrzyj zaraz

BAR-LOCK

WZOROWĄ ANGIELSKĄ MASZYNĘ
zyskasz doświadczenie, zaoszczędzisz pieniądze!

Jeneralny Zastępca na Polskę
Edward Telatycki
Łódź, Piotrkowska 48, tel. 10-63

Obejrzyj niezwłocznie, nie wahaj się, interes Twój tego wymaga!

8824

JUTRO

ciągnienie I-ej kl. 16-ej Lot. Państw.
Spiesz nabyć los szczęścia
w Kantorze Loteryjnym

B. Weinberg, Łódź, Piotrkowska 42,
TELEFON 7-87.
Główna wygrana Zł. 650.000. — Co 2-gi los wygrywa!

„Dom Dziecięcy" syst. prof. **Montessori**

pod kierownictwem p. KAPŁANÓWNY
Wólczańska 23 (front, parter), tel. 14-27.
Zajęcia **popołudniowe** już się rozpoczęły. Zapisy trwają.
Uwaga! Potrzebna praktykantka z muzyką. 8633—3

Lekarz-Dentysta
Jakób
Karmazyn
Południowa 2
powrócił.

KUPIĘ
DOMEK
z ogródkiem za gotówkę

Podać rozmiar, cenę i adres pod „Przy tramwaju" do „Głosu".

Dr. med.
Stupel
Szkolna 12
Choroby skórne, włosów, weneryczne i moczopłciowe leczenie światłem (Roentgen, lampa kwarcowa), Elektroterapja.
Przyjmuje od 12—3 po poł. i od 6—9 wieczór.
Ceny lecznic

Dr.
H. Szumacher
choroby skórne weneryczne.
przyjmuje codziennie od godz. 6—8 po poł., w niedziele święta od 11—1
6-go Sierpnia 1. (Benedykta). Tel. 45-62. 67—2

Dr. med.
Zygmunt
Datyner
Urolog.
Choroby nerek, pęcherza i dróg moczowych.
Przyjmuje od 1—2 i od 5—8 w.
Piramowicza 11 (dawn Olgińska)
Tel. 48-95.

Doktór
H. Wołkowyski
Zachodnia 57 (Cegielniana 19)
tel. 37-70
Choroby skórne i weneryczne.
Leczenie lampą kwarcową.
Przyjmuje od godz. 4—8 w niedziele i święta od 11 — 1.
Dla pań od 4—5.
Oddzielna poczekalnia

Kino Spół. Prac. Państw.
Sienkiewicza 40.

Od wtorku, dnia 8 listopada do poniedziałku wł.

Wielki wspaniały program!
pod tytułem:

Kochanka

dramat w 10-ciu wielkich aktach.

Ulubieniec Łodzi
Harry Liedtke
w najnowszej swej kreacji dramacie wielkiej miłości.

ANONS! Następny program:
„Dziewczyna z Huśtawki"

Początek w dni powszednie o godz. 5,30 ostatni o 9,30. W soboty, niedziele i święta o g. 3-ej po południu

Niniejszym komunikujemy, że

Otworzylismy

pierwszorzędny Zakład Krawiecki
pod firmą:

MORDKIEWICZ i CZAPNIK

w Łodzi, przy ul. Piotrkowskiej 117, tel. 63-77.

Nasza długoletnia praktyka w dziedzinie krawiectwa i zaufanie, które zdobyliśmy dzięki sumiennemu wykończeniu powierzonych nam dotychczas zleceń, pozwalają nam mniemać, iż Sz. Klijentela nadal obdarzać nas będzie pełnem swem zaufaniem.

Na składzie posiadamy bogaty wybór materjałów angielskich, wykonujemy również zamówienia z materjałów nam powierzonych.

Mordkiewicz i Czapnik
Łódź, Piotrkowska 117.

Pracownia kołder

watowych i puchowych
LAUFER i LANDAU
Piotrkowska 71, w podwórzu

poleca w wielkim wybrze kołdry. Przyjmuje obstalunki z własnego i powierzonego materjału po bardzo niskich cenach. Kołdry puchowe wyrabiamy **maszynowo** i ręcznie. **Uwaga**. Pracownia prowadzona jest przez p. I. Landaua, który po dłuższej praktyce powrócił z Paryża.

Potrzebny zdolny

MAJSTER

do samoprząsnic obrączkowych dla naszej przędzalni w Moszczenicy.

Oferty prosimy skierować pod naszym adresem: Łódź, Piotrkowska 143

Moszczenicka Manufaktura Teodor Ender Spadkobiercy.
8808—2

Lecznica lekarzy specjalistów i gabinet lekarsko-dentystyczny—
„SANITAS"
Cegielniana 29, tel. 44-51.

Przyjmują nast. lekarze-specjaliści:
Dr. **Engel**
Dr. **Frid**
Dr. **Gersztajn**
Dr. **Gutsztadt**
Dr. **Imich**
Dr. **Izygson**
Dr. **Kacenelson**
Dr. **S. Kantor**
Dr. **Lewinson**
Dr. **Lewinsonowa**
Dr. **Lask**
Dr. **Sz. Małowist**
Dr. **Mortkowicz**
Dr. **Prybulski**
Dr. **H. Rakowski**
Dr. **G. Rozenberg**
Dr. **Rozenblattowa**
Dr. **Szajerowicz**
Dr. **A. Sztajnberg**
Dr. **I. Sztajnberg**

Lekarze-dentyści:
Cukier
Grinsztajn-Harkawi
Krenicka-Cypin
Szacka 8741—6

Analizy moczu, krwi, plwocin i t. d.

Dr. Heller
Choroby skórne i weneryczne
przeprowadził się
na ul. Nawrot 2
do 10 r. 1—2 i 4—8
Dla pań spec. od godz. 4—5 po poł. dla niezamożnych
Ceny lecznic.

Poszukuję
1 pokoju z kuchnią
od zaraz lub od 1-go grudnia. Pośrednictwo niewykluczone. Zgłoszenia do adm. „Głosu Polskiego" pod „Koris". 8804—2

Lekarz-dentysta
M. Inwald - Flamenbaum
Nawrot 32 tel. 33-55
przyjmuje od 10—1 i od 4—6

Dn. 26 września zostało założone
„Koło Absolwentek"
gimn. p. **R. Sobolewskiej** w Łodzi, którego zarząd przyjmuje zapisy dawnych absolwentek tego gimnazjum. Dnie urzędowania wtorki od 6 do 7. 8810

Dr. med.
P. Markowicz
Przyjmuje
Piotrkowska 124
od 5 — 7; w niedz. i święta od 11 — 1.
Choroby skóry i włosów. Leczenie defektów cery, masaże, elektroterapja
Gabinet Kosmetyczny.

Ogłoszenia drobne

NIEMKA (REICHSDEUTSCHE)
udziela konwersacji prowadzi lekcji interesująco i zapewnia szybkie postępy. Oferty: Piotrkowska 81, pierwsze piętro, front m. 5. 8805—1

POTRZEBNE
szwaczki oberloch maszyny oraz wykończarki trykotów wełnianych. Wiadomość: Szosa Pabjanicka 12, Pladek. 8809—1

POTRZEBNA
płatna uczenica do haftu i koralikowania Sienkiewicza 52, m. 15 do południa. 8806—1

POTRZEBNI
chłopcy obeznani z ślusarstwem do praktyki. Sienkiewicza 50, Kukula. 8800—1

AGENTÓW
zdolnych do sprzedaży wirówek „Libella" poszukuje. Hermann Sonnenberg Łódź, Napiórkowskiego 45. Zgłaszać się 9—11 rano. 8780—2

RUTYNOWANA
krawcowa szyjąca elegancko suknie, kostjumy i płaszcze oraz futrzaną robotę poszukuje pracy w lepszych domach prywatnych. Oferty sub. „Rutynowana" proszę do admin. „Głosu Polskiego". 8816—1

W DNIU 7/XI—27
zaginął weksel na zł. 100.— płatny w dniu 24 listopada 1927 r. w Łodzi wystawienia Bolesław Marozas, ul. K...lińskiego 154 na zlecenie L. Langgu... Ostrzega się przed nabyciem tego wekslu. S. Slachura, Łódź, ul. Andrzeja 16. 8807—1

PRZYSTĄPIĘ
do jakiejkolwiek spółki z kapitałem 3000 zł. aby była korzystną z udziałem pracy. Of. sub. „Korzystna" 8790—2

WYKWALIFIKOWANY
nauczyciel udziela lekcji języka niemieckiego. Żeromskiego 56, m. 7. 8819—1

KONCESJE
na sprzedaż wódczaną poszukuję. Oferty z warunkami proszę składać pod Lit. „A. 40". 8818—3

SPRZEDAM
plac 37 x 140 przy Łagiewnickiej, dom 3 piętrowy bez długu. Wiadomość ul. Łagiewnicka 42. Lange. 8782—2

MEBLE
solidne i tanie poleca Stolarnia Orla № 25. 7960—20

DYWANY
reperuje Tkalnia Sztuczna, Piotrkowska 92. 8582—0

Prenumerata miesięczna „Głosu Polskiego" ze wszystkimi dodatkami wynosi w Łodzi zł. 4.50, za odnoszenie — 40 groszy; z przesyłką pocztową w kraju — zł. 5.—; zagranicę — zł. 7.20.

Ogłoszenie za wiersz milimetrowy 1 szpaltowy
1 strona i wtekście 40 groszy, strona 5 szpalt. — Nekrologi 30 gr. str. 5 szpalt. — Nadesłane po tekście 30 gr. strona 5 szpalt. — Zwyczajne 10 groszy str. 10 szpalt. — Ogłoszenia zarobkowe i zaślubinowe 10 złot. — Ogłoszenia zamiejscowe obliczane są o 50 proc. zaś firm zagranicznych o 100 procent drożej.

Redaktor: **Gustaw Wassercug.** „Wydawnictwo Powszechne" sp. z ogr. odp. W drukarni „Głosu Polskiego" Piotrkowska 86